

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 3-వ తేది మంగళవారము
(శ్రీ) రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, మాఘమాస శుద్ధ దశమి ౧౦.

No. 257

సంచిక ౨౫౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిద నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శవు మెప్పల బారదోలును, పొట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
దేశములలో కూడ వాడునున్నారు.

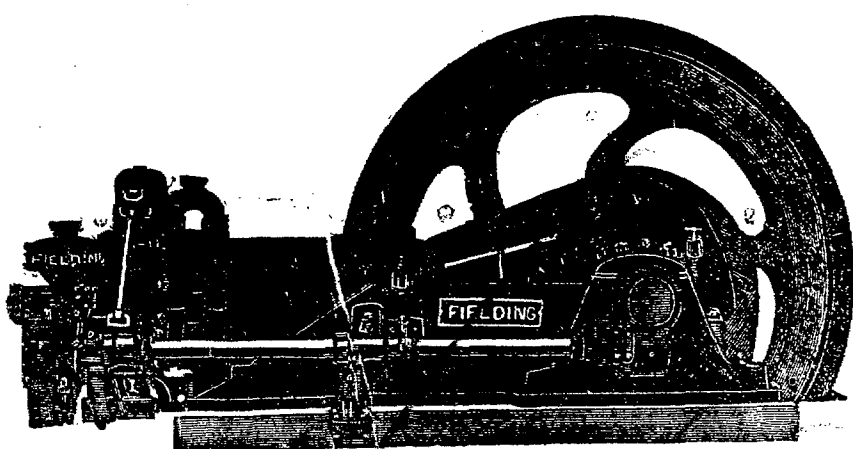

చక్క-నిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

ప్రసిద్ధి కెక్కిన “ఫీల్డింగ్” వేటెంటు శమిడికల్
క్విక్ స్టార్టింగ్ క్రూడు ఆయిలు ఇంజను

STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

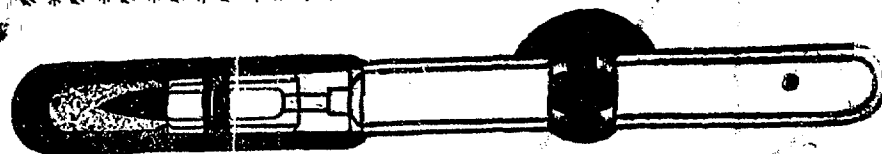
586

యీ యింజను సుమారు రెండే నిమిషములలో వేవరై జరు చ్చుని స్థితిలో నుండగనే స్టార్ట్
కాగలదు. యెటువంటి క్రూడు ఆయిలుతోనైనను అతిసంతుష్టి కరముగా పనిచేయును. క్రూడు
ఆయిలు ఖర్చు బహు స్వల్పము. యీ యింజనును నడిపించుటకు యెక్కువ సామర్థ్యమును,
యెక్కువ అనుభవమును అవసరములేదు.

పోర్ యెంట్లు:—

టెలెఫోన్ నెం 690 రు. డి. యల్. శాస్త్రి అందుకో., పోస్టు బాక్సు నెం 203 రు.
12, తంబుకెట్టిపేడి, మదరాసు.

గ్లాసు
పాల్సెలు

పోంకెన్ పేనాల బంగారపు పాల్సెలు యీ నూతన గ్లాసు పాల్సెలు దేశమంతయు వాడుకలో నున్నవి. గ్లాసు రూ 14.
గ్లాసు పాల్సెల కలము ఒకటూరి సిరాలో ముంచివేయడం రి నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును.
గ్లాసు రూ 14, గ్లాసు పాల్సెల ఫ్రేమ్ పోంకెన్ పేనా రూ 1. డజను రూ 10.
మైలాపూరు విక్టోరియా స్ట్రీట్, మదరాసు.

Madras-Races 1924-25.

చెన్న పురి

గుఱ్ఱపు పందెములు
1924-1925

ఈదిగవ తెలుపబడిన తేదీలలో పందెములు జరుగును
1925 ఫలితం ఫిబ్రవరి నెల 7, 14.

ఎలెక్ట్రిక్ ట్రాట్ లాల్ కేటరు. బుక్కు మేకర్లు

ప్రవేశకట్టుము:—

మొదటితరగతి: పురుషులకు ర్పు 5. స్త్రీలు ర్పు 3.

రెండవతరగతి: ,, ,, 1. ,, 0-8-0.

బీచ్, పార్కు, ఎగ్జోరే మొదలగు స్టేషనుల
మండి స్పెషలుబండ్లు పోవును.

ఇతర వివరములకు గోడలకు అంటించియుండు
మా పెద్దనోటినులను చూడకోరెదము.

సిటీ మోటారుపాతశాల మదరాసు

టెలిఫోను నెంబరు 148

ఇచ్చట మంచి అనుభవముగలవారిచే మోటారు బండిని
వశువువిధానము, మెకానిజమ్, మొనలనువని నేర్పబడును.

మరియు మోటారుబండ్లు మరమనులు, రంగులు వేయుట
వగైరా అన్ని పనులును చేయబడును.

యోగ్యతాపత్రములు మంజూరువులైన ఆటో ఇంజనీ
ర్లచే ఇయ్యబడును.

అన్ని విధములైన ధరలు పరస్పరముగా యోగము. వివర
ములు తెలియగోరువా డ్దీక్షించివిలాసమునకు వ్రాసుట యును.

మేనేజరు,

సిటీ ట్రాక్సి కంపెనీ, 1786

2/3 అంపర్స్ పీడి, జి.టి. మదరాసు.

(బ్రాడ్వేకు పడమటిపేడి)

బారిష్టరు పార్వతి శం (భాగము ౧)

గంధకర్త: శ్రీ మొక్కపాటి నరసింహశాస్త్రిగారు (సాహితీసమితి)
క్రానుపైజ. మేలుకొనినము. పుస్తకము క్రొత్త పోకడలలో ముచ్చట గూర్చున్నది.
పార్వతి శం మను కుటుంబము ఇంగ్లాండుకు ప్రయాణముచేయు కథ. హాస్యరసభరితము.
నవ్వు - కడుపు చెక్కలగును. వాడుకమాటలలో వ్రాయబడినది. సాహితీసమితి వారి
కథల రుచి దాదాపు ఆంధ్రులందఱు నెఱిగినదే. ప్రతి యాంధ్రుడును చదువదగినది.

మేల రు 1-4-0 మాత్రమే.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

పోస్టుబాక్సు 212 మద్రాసు.

పురమాపీఠములు పోకరపనులు చేయునట్టి

వారెవ్వరో బాగుగా విచారించి

1842

మొదట తెలిసికొనుడు.

బహుమానము నిచ్చుగొన్నెలు, మందెపులోటాలు ఎట్టిమాదిరిలో
నైనను ఆర్జించిన సకాలములో తృప్తికరముగా తయారుచేసి
యిచ్చెదము సీమనెండికి నవరంబంగారుకు పూచీనిచ్చెదము.
రూ. 10 ఎత్తు మొదలుకొని రూ. 25 ఎత్తువరకు ఒకరూపాయ ఎత్తునకు 1-12-0,
చొప్పునను అంతకుపైన ఒకరూపాయ ఎత్తు 1-8-0 చొప్పున విక్రయించబడును.

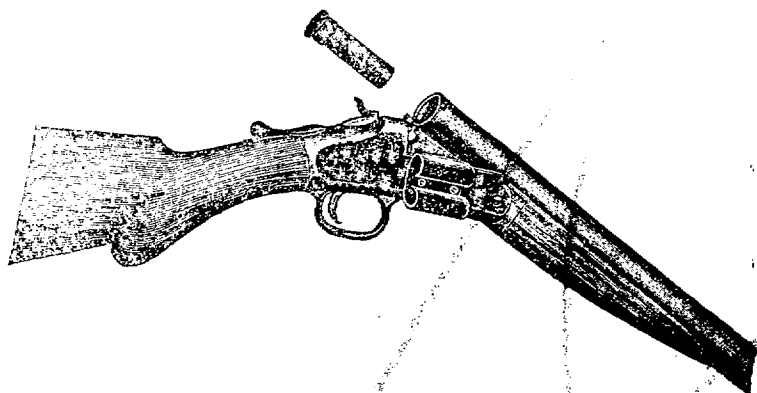
(2) ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి, కంపెనీ

నగలవ రత్నములు 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

స్పెన్సర్ సింగిల్ బారల్ బ్రిచ్ లోడింగు తుపాకులు

యిప్పుడే వచ్చినవి

మాకును ప్రత్యేక ఆర్డరు
తయారు చేయబడినది.

స్పెన్సర్ సింగిల్ బారల్ బ్రిచ్ లోడింగు తుపాకులు

సింగిల్ బారల్ బ్రిచ్ లోడింగు టాప్ లీవరు హామర్ ఎజెక్టరు తుపాకి 12 బోరులు, 36, అంగుళముల బారల్ 2 హాల్ కాల్బ్రిడ్జి కారియర్ పైన తెలుపబడిన ప్రతిమవలె నుండును. హాంగు టాప్ అందు రివల్వర్స్ ఆరమ్ము కంపెనీ యు. ఎస్. ఏ. వారిచే తయారు చేయబడినది.	62 8 0
పైమోస్తరు తుపాకి 2 హాల్ కాల్బ్రిడ్జి కారియర్ గలది. అయితే 34 అంగుళముల బారల్ గలది.	60.0 0
పైమోస్తరు తుపాకి " " 32 అంగుళముల బారల్ గలది.	57 8 0
పైమోస్తరు తుపాకి అయితే బరువైనదై, 2 హాల్ కాల్బ్రిడ్జి, 36 అంగుళముల బారల్ గలది.	72 8 0
సింగిల్ బారల్ బ్రిచ్ లోడింగు టాప్ లీవరు హామర్ ఎజెక్టరు తుపాకి 12 బోరులు, 36 అంగుళముల బారల్, 2 హాల్ కాల్బ్రిడ్జి కారియర్, పైన ముద్రపెట్టబడిన ప్రతిమవలె నుండును. స్టీల్ వెన్న ఆరమ్ము కో యు. ఎస్. ఏ. వారిచే తయారు చేయబడినది.	62 8 0
సింగిల్ బారల్ బ్రిచ్ లోడింగు టాప్ లీవరు హామర్ ఎజెక్టరు డ్రెడ్ నాట్ తుపాకి 12 బోరులు, 36 అంగుళముల బారల్ 2 హాల్ కాల్బ్రిడ్జి కారియర్ స్టీల్ వెన్న ఆరమ్ము కో యు. ఎస్. ఏ. వారిచే తయారు చేయబడినది.	70 0 0
సింగిల్ బారల్ బ్రిచ్ లోడింగు 12 బోరులు డ్రెడ్ నాట్ లీవరు హామర్ ఎజెక్టర్ తుపాకి 32 అంగుళముల ప్లూయిడ్ స్టీల్ బారల్ ఫ్రెంచ్ క, చాలదూరమునుండి కాల్బుటకు వీలుగా నున్నట్లు బోరులు గలది. మాకుగాను ప్రత్యేకముగా సి. జి. బోస్ హిల్ బర్నింగుచాక్ వారిచే తయారు చేయబడినది. 2 హాల్ కాల్బ్రిడ్జిచే అమర్చబడినది. ఈ తుపాకి నెం 2 హాల్ తో 90 గజముల దూరమునుండి సంపును. 12 తుపాకులు మాత్రము ఇప్పుడే వచ్చినవి.	95 0 0

"మేము కొన్ని టెస్టులను తెప్పించి యుండుటవలన ఆధుంగము కలుగకుండుటకై తక్షణమే ఆర్డరును పంపుట మంచిది."

SPENCER & Co. Ltd., MADRAS.

తాలూకా జిల్లా బోర్డులను కాంగ్రెసువారు వశపరచుకొనుట

(అయ్యుదేవర కాశ్యపరావుగారు)

తాలూకా జిల్లాబోర్డుల ఎన్నికలు త్వరలో రానున్నందున వాటిని వశపరచుకొనుటకు కాంగ్రెసువారు ప్రయత్నించుటలెనని ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీవారు తెజవాడలో సమావేశమైన తీర్మానము ఆంధ్రులెవరును గమనించదగియున్నది. ఆంధ్రదేశములోని తాలూకాబోర్డుల సభ్యుల ఎన్నికలు ఈసంవత్సరము ఫిబ్రవరి మార్చి ఏప్రిల్ నెలలలో జరుగనున్నవి. తాలూకాబోర్డు సభ్యులనుండియే జిల్లాబోర్డు సభ్యులెన్నుకొనబడుదురు. సదరు సభ్యులనుండి తాలూకాబోర్డుల యొక్కయు జిల్లాబోర్డుల యొక్కయు అభ్యుత్థులెన్నుకొనబడుదురు. చాలవరకు జిల్లా తాలూకాబోర్డుల సభ్యులనుండియే జిల్లా విద్యాసంఘములకు ఎన్నికలు జరుగుచున్నవి. గ్రామములలోని ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలన్నియు తాలూకా బోర్డుల క్రిందను కొన్ని పెద్ద పాఠశాలలు జిల్లాబోర్డుల క్రిందను ఉన్నవి ఎలిమెంటరీ పాఠశాలవిద్యావిభాగమును వాటికి గ్రాంటునిచ్చియు అధికారమును జిల్లా విద్యాసంఘముక్రిందనున్నది. జిల్లాబోర్డులను తాలూకా బోర్డులను జిల్లా విద్యాసంఘములను ప్రజాపరిపాలన సంస్థలయినప్పటికిని గడచిన నాలుగు సంవత్సరములనుండియు మహాత్ముని నాయకత్వము క్రింద ప్రజలలో వ్యాపించిన స్వరాజ్యోత్సాహములో పాల్గొనకపోవుటచే గాక స్వరాజ్యోద్యమమునకు వ్యతిరేకముగాను బ్రిటిషు ప్రభుత్వ పక్షమునను తమ పలుకుబడినంతను వినియోగించియున్నవి. వాటి సభ్యులును అధ్యక్షులును వాటి క్రిందనున్న పాఠశాలల ఉపాధ్యాయులును పిల్లలును వాటి కంట్రాక్టరులును ఉద్యోగస్థులును ఖడ్గరు జేసికొనటకుగూడ భయపడిరి. మనదేశములో కలిగిన జాతీయ సంఘటనమునకును పాఠశాలలలో చదువు బాలబాలికలకును సంబంధము లేకుండెను. పాఠశాలలలో ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వమును గుఱించి పాటలు పాడబడెనేగాని ఒక్క జాతీయగీతమైన నేర్పబడలేదు. బోర్డులక్రిందనున్న రహదారి బంగాళాలకును సుత్రములకును ఖడ్గరు టోపీలు ధరించిపోయిన యువకులను వెడలగొట్టించిన అధ్యక్షుల లెహులుగలరు. అనేక నోటులదేశములోని స్వతంత్రోద్యమమునకు వ్యతిరేకముగ బోర్డుల అధ్యక్షులు సంఘములను పెట్టింపుట చూచియున్నాము. బోర్డులు గాంధీమొదలగు దేశనాయకులకు సన్మాన పత్రము లప్పించుటకు నిరాకరించి గ వర్సలకును మంత్రులకును సన్మానపత్రము లప్పించుచున్నది. దేశస్వాతంత్ర్యమునకై విశేషముగ కృషిసలుపుచున్న కాంగ్రెసు సంస్థలు బోర్డులను వశపరచుకొనుటకై ప్రయత్నించక పోవుటచే నిండులకు కారణము. కాంగ్రెసువారికి స్వపరిపాలనా సంస్థలను వశపరచుకొనుటకు మరల ఆవకాశము ఇచ్చుట వచ్చినది. ఈఆవకాశము వారవిడిచి ఈసంస్థను ప్రభుత్వపక్షమువారుల చేతులలోనే విడుదలచేరిరిగి యూదు సంవత్సరములవరకును ఆవకాశము రానేరదు.

తాలూకా జిల్లాబోర్డులను కాంగ్రెసుసభ్యులను కాంగ్రెసు అభిమానులను వశపరచుకొనవలె కాంగ్రెసు నిర్వాహకార్యక్రమమును వాటిమూలమున సాగించుటకు వీలుగును. ఖడ్గరు ప్రచారమునకును అప్పక్యతా నివారణమునకును త్రాగుడు నిషేధమునకును వాగుగా తోడ్పడవచ్చును. వాటిసభ్యులను ఉద్యోగస్థులను ఉపాధ్యాయులను విద్యార్థులను ఖడ్గరు ధరించుటలు చేయవచ్చును. గవర్నరులకును మంత్రులకును సన్మానపత్రము లప్పించుటనుమాని దేశ నాయకులకు అర్పించవచ్చును. దేశ నాయకుల సర్వంతులు మొదలగు జాతీయ పండుగల సందర్భమున కార్యస్థానములకును పాఠశాలలకును కలవులిచ్చి మూసి తాము ప్రభావతీపు సంస్థలని నిరూపించవచ్చును. పాఠశాలలోని బాలరచేతను బాలికచేతను రాటుములు త్రిప్పించి నూలు వడికించవచ్చును. వాటికి సాంఘికమును నేర్పించి జాతీయకీర్తనలు పాడించవచ్చును. గాంధీ, తిలక్, మహాత్ముదాల్, దాసు మొదలగు దేశనాయకుల పటములను పాఠశాలలలో పెట్టించియు దేశాభిమానమును పురికొల్పుచు పుస్తకములను విద్యార్థులచే పంపింపజేసియు జాతీయభావమును దేశస్వాతంత్ర్యమునం దాసక్తిని వివిధజాతులమధ్య నుండవలసిన సోదరభావమును విద్యార్థుల కలవడజేయవచ్చును. ప్రతిపాఠశాలలోను పంచములను చేర్చుకొని వైద్యముల విద్యార్థులకు పంచము సోదరులయెడ హేయభావమునుపొనార్చవచ్చును. ఈభీతిముగా బోర్డులను స్వరాజ్యసంపాదకుల కొంతవరకైనను తోడ్పడుటలు చేయవచ్చును.

కావున నెంటునే ఆంధ్రదేశములోని ప్రతితాలూకాలోను కాంగ్రెసు సభ్యులను కాంగ్రెసు అభిమానులను బోర్డులను కాంగ్రెసువారి వశముచేయుటకు తన ప్రయత్నములను చేయుదురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాను.

మదనపతి

గ్రీన్ మెమోరియల్ స్పర్డు

చిత్తూరుజిల్లా గ్రీన్ మెమోరియల్ స్పర్డు ఒకవారము ఉండి జరుగుచుండినది. 24-1-25న తేది ముగిసినది. నాటిదిన ము కడపటిదిన మగుటచేతను, కడపటిపాటిపండుమగుటచే తను, గెలుపొందినవారికి బహుమానములు ఇయ్యవలెననునను, కాలేజీమైదానములయందు, మైదానవాంగ్లేయస్ట్రీపులమలచే తను, చిత్తూరుమండలములలోని తిరుపతి, కాళివాస్తీ, తుంగూరు మున్నగు స్థలముల ఉన్నత, మిడిల్ పాఠశాలల విద్యార్థుల చేతను ఉపాధ్యాయులచేతనుండి కళకళలాడుచుండెను. మ గ్నాన్నము 2 గంటలనుండి సాయంత్రము 6 గంట వరకు హ స్థల తేనె, ప్రాజంపు, లాంగ్ జంప్, రన్నింగ్ లేన్ మున్నగు పండుమలుజరిగెను. విశేషత్యాహము ప్రదర్శింపబడెను. ఆట లన్నియు ముగిసినతరువాత మైదానమధ్యప్రదేశమునందు వెండి గన్నెలును, స్వీట్సునుంచుబడి అధ్యక్షులు కూర్చొనుటకు రీతి క ఏర్పాట్లు చేయబడియుండెను. మట్టుప్రక్కల ప్రముఖులు గూర్చొనుటకు చుట్టరికినగుర్తులు బెంచుట వేయబడియుండెను. స్పర్డుకార్యదర్శిగారగు మల్ల రాం శ్రీ. యస్. పట్టాభిరామ రావుగారు, గ్రీన్ దొరగారి స్మారకముగ ప్రతిసంవత్సరమును జరుపబడు యీ ప్రదర్శనము ప్రారంభించుటకుగల కారణముల కు, అందుకు సంబంధించిన చరిత్రము కొంత చెప్పి, హార్వర్ డొరసానిగారిని నాటిసభ కధ్యక్షత వహించవలెనని కోరుచు, కొద్దిమాటలతో చక్క నుపన్యసింపి హార్వర్ డొరసానిగారిని పుష్పమాలాంకృతన కావించిరి. సంతోషధ్వనులు చెలరే కుచుండ హార్వర్ అమృతగర్వత వహించిరి. తరుపతి ప్ర త్యేక ప్రత్యేకముగ విద్యార్థులకు పతకములును, వెండిగన్నెలు ను స్వీట్సులును ఆయాపాఠశాలలకొసంగిరి. ఒకటి రెండు గన్నెలు తప్పకత్తెనచాలభాగములయందు, భిమసానికల్ మైన్స్ లో విద్యార్థులకును, పాఠశాలకేవచ్చినవి. కమిటీ కార్యదర్శిగారగు పట్టాభిరామరావుగారు రంతట ఇటీవలస్పర్డువలన కలుగులాభ ములనుగురించి మాట్లాడి, కమిటీసభ్యులకును, తదితరులకు పరీ త్తులుగ నుండినవారికిని, ముఖ్యముగ కాలేజీ జన్యూవైక్ ఉ పాధ్యాయులకు, హార్వర్ కు భట్టిగారికిని, విశేషముగ కృషిని లిపి తిమిప్రయత్నమును జయప్రథముగ కొనసాగించినందులకు వందనములు సమర్పించిరి. అధ్యక్షులకు వందనములు సమర్పించు టతో సభముగిసెను. తరువాత, భిమసానికల్ మైన్స్ లో, కాలేజీవిద్యార్థులు తమవిజయమును సూచించుచు ప్రదర్శనవస్తు వులతో ఉత్సవము గ్రామమునందుచేసిరి.

శ్రీమా కపిస్థలం రాజగోపాలాచారిగారి రాక

చిత్తూరుమండల కాంగ్రెసు కార్యదర్శిగారగు శ్రీమాక. రాజగోపాలాచారిగారు 26వ తేదిఉదయమున తిరుపతి నుండి యీగ్రామమునకు వచ్చేసిరి. బెల్లూకాంగ్రెసు తీర్మా నానుసారము, నూలుచందా సభ్యులనుచేర్చుట ఉద్దేశ్యమై చేయించుట, ఉద్దయవ్యాపకము చేయించుటగాను ఉద్దరకాల లను ముండలమునందంతటను నెలకొల్పు టకు యీ సంవత్సరము ద్వీగుణీకృత్యావా ముతో కృషిసల్పుచున్నారు. ఈగ్రామభావిద్యక్షుడు యిదివర లో మంజూరైన రూ. 500-0-0లు ఏకారణముచేతనే వాప సుచేసినారు. ఆకారణమున యీగ్రామమున ఉద్దరకాల ప్రతి స్థాపనమునబట్టి నూతనముగ నొకకర్డంబోర్డును స్థాపించుమి త్త్రమును, ఎప్పటికిని, రూ. లు 500 నుండి 1000 వరకును సర కుపంపుటకు తాముసిద్ధముగనుంటిమనియు, సరికల్కలించు టకును, మైమై త్రపుసరుకుకు పూచీగానుండుటకు నొకసంఘము నేర్పాటుచేయుండుటకును వీరిరాకలో ముఖ్యోద్దేశము. నాటి ద్విగ్రామ గ్రామమునందలి మితవాద, బెనెంటు, జస్టిసు పార్టీలకు చేరినముఖ్యులతోను, ఇతరపురప్రముఖులగు స్టేడర్లతోను మా ట్లాడుటకు ఇంటింటికినివెల్లి మాట్లాడినారు. ఉద్దయవ్యయము నకుతోడ్పడి ప్రోత్సహించెదమని అభిమానము చూపుచు, వాగ్దానముచేసినారు. నాటిదినముసాయంత్రము శ్రీగిరిరామ పతనమందిరమువద్ద శ్రీఆచార్యులవారు మాదిరికేచ్చిన ఉద్దయ ప్రదర్శించినారు. ముతుకయినయు, ఖరీదు ఎక్కువనియు, అ డిగినవారగు సందేహానివృత్తిచేసిరి. నూతనముగనేర్చుకొని వడి కితవారిమూలను మూచి, అంతకొలిదికాలములలో చక్కనిపురి గల సన్ననిదొరము తీసినందులకు ప్రశంసించిప్రోత్సహపరిచిరి. పతనమందిరమువద్ద నుండురాలమువను, కరుళ్లను చూచి అందు గల లోపములను తెలిపిరి. ఇంకను ఆనేకవిషయములు తెలిపిన మీదట చాల రాత్రి కావచ్చినందున నాటిప్రదర్శనము ము గింపబడెను.

తత్వజ్ఞాన కళాశాలాధికార్యతో సంప్రదించుట మురుదినము అనగా 27వ తేది మధ్యాహ్నము కళాశా లును సంబంధించి, కళాశాల ప్రధానాచార్యులగు శ్రీయంత

లైట్ కిర్ గారితో నూలు చందావిషయమును గురించియు, ఉద్దయ భారణనుగురించి విద్యార్థులలో ప్రోత్సహించుటను గురించియు మున్నగువిషయములను గురించి మాట్లాడిరి. విద్యార్థులలో ఇదివరలో ఉద్దయ చేయవారున్నారనియు, అట్టివారకు తమకట్టి ఆత్మపరాధేదనియు, తాముమాడ యికనుండి ఉపయోగించెదమనియు తమకుగల సుముఖతను వెల్లడించిరి. కాంగ్రెసు సభ్యత్వమునుగురించి యికను నిశ్చయించుకొన లేక నియు, ముందాలోచించెద మనియు, ఉడుపులనుగురించి విద్యార్థులకు ప్రత్యేకముగ చెప్పటకువీలులేదనియు చెప్పిరి. రాజగో పాలాచారిగారు రంతట మీరు ఉద్దయపయోగించిన చాలును, మిమ్మె విద్యార్థులకుమాడ అనుకరింతుని చెప్పిరి.

ఉద్దయనభ

శ్రీ గిరిరామధర్మ గ్రంథాలయ పతనమందిరమున సాయంత్రము 6.30 గంట సభ జరుపబడినది. పనిజరుగవలసినది ముఖ్యమగుటచేత పుష్పవ్యాసముల రూపముగ సభజరుపబడక పురప్రముఖులతో సభావణ రూపముగ సభ జరుపబడినది. కార్యదర్శిగారు బెల్లూకాంగ్రెసునుండి వచ్చినప్పటినుండి జబ్బు గనున్నందున ప్రకటన సరిగ జరుగకపోయినను యిదివరలో యిట్టి ఏసభలకు రానివారుకూడ పలువురువచ్చిరి. కాలేజీనుండి సి. యస్. (లిటరేకరు, బి. రామరావుగార్లు) వైశ్యప్రము ఖులలో, నంబూరి వెంకన్నశ్రేష్ఠి, కల్లెపల్లి వెంకటస్వామి శ్రేష్ఠి, బెనెంటువర్ణమునకు చేరిన, ఆర్. శేషగిరిరావు స్టేడరు గారును, పుంగనూరు దివానులుగనుండిట్టి ఇంటికి శీతారామా శాపు, బి. ఏ. బి. యస్. వక్త్రులుగారును, బి. యస్. శేష గిరిరావు, యస్. బి. నరసింహాచార్యులు, బి. జయరంగారావు, మున్నగువారు కలరు. మల్ల రాం శ్రీ. ఆర్. శేషగిరిరావుగారు రధ్యక్షులుగ నాటిసభకు ఎన్నుకొనబడిరి.

ఉద్దయ ప్రదర్శనము గావించబడెను. బొంతల రామస్వా మిశ్రేష్ఠి, సుతనాల రామయ్యశ్రేష్ఠి, నాకే రామిశ్రేష్ఠిగార్లు వడికినవారమున లైట్ కిర్ గారు, ఆర్. శేషగిరిరావుగార్లు చూచి ప్రశంసించిరి. రాలములలోగల భేదమునుగురించియు, చేతిక దురు (తక్కి)లో వడుకుటను గురించియు, కరుళ్లను, రాట్ను మెట్టుండవలసినదియు మున్నగు విషయములనుగురించి అతను వార్డు రాజగోపాలాచారిగారు వివరించిచెప్పిరి.

ఇదివరలో ఉద్దయబోర్డు ప్రెసిం డెంటుగనుండిన, యస్. సి. నరసింహా చార్యులుగారు, తామస్వయముగ వడికియు, వడి కించియు, తమయింటికిగు నుడ్లును నేలించుకొనుచున్నా మ నియు, అందువలన తమకు విశేషలాభము కలదనియు మొదలై నవిషయములతో తమ అనుభవమునుగూర్చి తెల్పిరి.

ఇ. శీతారామరావుగారు, ప్రభుములలో ఉద్దయ తీసి కొనవలెననిన బరువనియు, ముతకనియు భయపడుచుండిన నియు, ఉపయోగించుటకు మొదలుపెట్టిన తరువాత, ఉద్దయలో కూడ సన్ననిది వేసికొనుటకు యిష్టములేదనియు, ఎంత ము తుకగనుండిన అంత ఆనందము కలుగననియు, వారికొమార్లు మొదటమొదట ఉద్దయతీసికొనుంటే తిరుగుబాటు చేయచుం డిరనియు, వాండ్లకూడ యిష్టము చాలవరకు ఉద్దయ వాసుమ న్నారనియు, రాలము మతివిధిగ కొంతకాలమైనను వడుకుట నిశ్చయించితినియు,తమకు వడుకుటకు నేర్పవలెనని కదిరి శ్రీని వాసాచార్యులుగారిని కోరిరి. కాంగ్రెసు సభ్యత్వమునకు యిత రులువడికినదానిని నూలుచందాగా పంపుటకు తమకు యిష్టము లేదనియు స్వయముగనే వడికెదననియు తెల్పిరి. బెల్లూకాం గ్రెసు మహాసభనుగురించియు, ఉద్దయ ప్రద్యక్షకాలలోని విశేష ములను గురించియు, రాట్నుకాలలో బాలురచే పోటీపరీక్షకు వడుకుటనుగురించియు, డాక్టరు బెనెంటుగారు నూలువడుకుట, కాంగ్రెసు సభ్యురాలగ నేరుటనుగురించియు, ఆఖిలభారత ఖాదీప్రచారణల సభాతీర్మానములను గురించియు, రాజగోపా లాచార్యులుగారు భక్త్యుత్సాహములు కలుగునట్లుచెప్పిరి.

తరువాత ఉద్దయవ్యాపకమునకు తోడ్పడి ప్రోత్సహ మొనగువారల సంఘముకట్టి స్థాపింపబడెను. అందులో లైట్ కిర్ గారు, ఆర్. శేషగిరిరావుగారు గలరు. తరువాత నొక మంది సభ్యులతో ఉపసంఘ మేర్పరుపబడెను. వారు ఆదివారమునాడు సమావేశమై, ఈగ్రామమున నెలకొల్పుటకు ఉద్దయకాలను నడు పుటకు కావలసినదేర్పాట్లు చేయుటకు, కార్యనిర్వహణము నకును, కార్యదర్శి మున్నగువార్లును ఎన్నుకొనుటకును తీర్మా నింపబడినది. కమిటీలో యాదీనువార్లు కలరు.

ఇ. శీతారామరావు, బి. యస్. శేషగిరిరావు, క. భీమరావు, క. వెంకటస్వామిశ్రేష్ఠి, నంబూరి వెంకన్నశ్రేష్ఠి యస్. బి. నరసింహాచార్యులు, ఆర్. రామచంద్రరావుగార్లు లో, ఆర్. రామచంద్రరావుగారు, కమిటీ సమావేశకర్తలు గా ఎన్నుకొనబడిరి.

నూలుచందా

శ్రీ రాజగోపాలాచారిగారు రంతట నూలుచందా విషయ మును గురించియు, కాంగ్రెసుసభ్యత్వమును గురించియు ప్రస్తా వింపిరి. నానాపక్ష నాయకులసభ తీర్మానములు, నూలుచందా

యను, డాక్టరు బెనెంటుగారు ఏమార్గవలంబించునో చూడవలె ననియు, తరువాత ఆలోచించెదమనియు ఆర్. శేషగిరిరా వుగారు తెల్పినంతవరకు, తర్వరలో ప్రాథికాంగ్రెసుసభ్యులకు సమా వేశపరచి, నూతననూలుచందాసభ్యులను చేర్చించునట్లు తీర్మా నింపబడెను. నూలుచందాపంపుటకు విరుగుటకొనలేదనిదానికి ఉచితముగనిచ్చు ఏర్పాట్లయేమైన చేయవలెనని కాంగ్రెసుకా ర్యదర్శి శ్రీనివాసాచార్యులు గారడిగిరి. మొదటినుండియు ఉద్ద యత్వత్తివిషయమై విశేషముగ కృషిసల్పుచున్న శ్రీయంత బి. యస్. శేషగిరిరావుగారు వెంటనే అట్టివార్డును ఏవట ఉచిత ముగనిచ్చెదనని వాగ్దానమొనర్చిరి. వీ రీవిధముగ రాట్నుప్రచార వలనందును, సుహృత్సునిపట్టు గాభాభిమానమును ఉదార్య భావమును వెల్లడింపినందుల కంతయువందనార్హము. ఇదేవిధ ముగ భవిష్యత్తులందు కొన్ని రాట్నులు చేయించి వీలవడిచ్చి శేషగిరిరావుగారివలె మార్గదర్శకు లయ్యెదమగుగాకయని కోరు చున్నాను. రాత్రి 9 1/2 గంటలకు అధ్యక్షులకును శ్రీమాకా రాజగోపాలాచార్యులవారికిని వందనములు సమర్పించుటతో సభముగింపబడెను. సుమారు రూ. లు 20.0-0 వరకు కన్దయ కూడ క్రయమైనది.

తిరుపతికి వెళ్లుట

శ్రీ రాజగోపాలాచార్యులు యిక్కడినుండి పుంగనూ రువెల్లి ఆచ్చట కొండరివిద్యార్థులతోను, పురప్రముఖులతోను, మట్లాడవలెననియు ఆచ్చట బి. సోమన్నగారిచే నడుపబడు చున్న ఉద్దయ వస్త్రాగ్రయమును పరిశీలించవలెననియు తలచి యుండిరి. కాని, కొన్ని అనివార్యకారణముల వలనను, తిరుపతికి ఆడిటర్ గారు 29వ తేది రానున్నందునను పుంగనూరువెళ్లవా కపోయిరి. 28వ తేది మధ్యాహ్నము యిచ్చటనుండి తిరుపతికి ప్రయాణమైరి. వీరికి ఆరోగ్యము సరిగ లేకున్నను, దయచేసి నూతనసంచలము కలిగించినందులకు మాపురవాసు లెంతయు కృతజ్ఞులుగ నుండగలరు. వీరివలెనే యితర ఆంగ్రనాయకులును అప్పడప్పడు వెచ్చించుండినయెడల నిర్మాణకార్యక్రమాభివృద్ధికి విశేషవాకాశము లేర్పడగలవని నమ్ముచున్నాను. బి. యస్. శేషగిరిరావుగారు వడికించిన 2 మామగులకువైన నూలునుకూడ గుడ్డున నేయించుటకుగాను ఆచార్యులవారు తీసికొనిపోయినారు. తర్వరలో ఇచ్చట ఏవట లేని లోపమును తీవ్రుటకు ఏవట పంపెదననియు, మరల మార్చిలో కొన్ని మామిడికాటులు కరుదుకూడ తెచ్చెదననియు నెలవిచ్చి వేల్చిరి. "మిలిచేఖరి"

రెడ్డి రాణి సచిత్రమాసపత్రిక సం|| ర చందా రు ||

మత, సాంఘిక, న్యవసాయక విద్యావిషయములు చర్చింపబడును.

వారకాంత (నాటకము) చిలులయ్య, చిలులయ్య (కథానామ) అచ్చుతవర్ణులు, బీచినర్లన చదివితీరవలయును. నెల 12

మిథునానురాగము (చేరుగప్ప శత్రులు) నెల 12

నరసింహకారికావ్య త్రిపుర ప్రభు గృహ్య సూత్రములకు తెలుగు

తాత్పర్యముగల స్మారకగ్రంథము రు. 1-4-0

వాసంతిక (చెంచునాటకము. చక్కనినర్లనలు) 10

ఆంధ్రనామసంగ్రహము (పటిక) నెల 4

రెడ్డిబ్రదర్లు రామవరము, గోదావరిజిల్లా.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మార్తలు 0-10-0 (కడి అణాలు)

మెనుభము! (ప్రోత్సాహకరమైన శ్రేష్ఠము) గణపధికము!

శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి చేతకాకల

శీతాశ్మి వ్యాధివృత్తము. అట్టివారు ఆర్యులెంతయు,

అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, పరాగ్రహము,

యందు బలతయము, పిక్కలు, పోష్యములు, శరీరము,

త్రేగు, ఆకులు, మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పు

లను బోగొట్టి శరీరమును మంచి యారోగ్యమునకు

తెచ్చును.

ఈ మాత్రలు మేహవార నొప్పులను వెంటనే

మానును. యిందు అనేకవిషయముల జరిగి, అనుభవము

గల ఔషధముగనుండెదను పరమహంసశ్రీయ యని చెప్ప

తెచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

తిరునామా: (1018)

ఆయుర్వేద వైద్యునియందు,

పోడు నిరుమాల, ఎలమర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

మామిడికాటులు, నూలుచందా

చెన్నపురి బజారుధరలు

ఫిబ్రవరి 3-వ తేది మంగళవారము

(1) ధాన్యములు

చనియలు కా 1-1	ర 30.0-0	మొదలు	42.0-0	మరక
వియ్యము బస్తాలు		మొదలు		మరక
మనుమ తెనాలి	,,	వ 48 గల	ర 14.0-0	14.8-0
నెల్లూరి	,,	డిటా	,,	15.8-0 16.0-0
డిల్లీ	,,	డిటా	,,	16.4-0 16.8-0
రాగులు కా. 164 బస్తా 1-1	,,		8.12-0	9.0-0
నువ్వులు	,,		20.0-0	24.0-0

(2) వస్త్రధాన్యములు

కంచులు బస్తా 1-1	ర 208	ర 11.0-0	ర 12.0-0
సెనగలు	,,	డిటా	,, 10.8-0 11.8-0
పెసలు	,,	డిటా	,, 11.8-0 12.4-0
పినుములు	,,	డిటా	,, 18.0-0 16.0-0
ఉలులు	ర 164	,,	9.4-0 11.4-0

(3) నూనె వస్తువులు

నూనె బస్తా 1-1	ర 160.0-0	165.0-0
నెయ్యి మ 1-1	,,	14.0-0 22.0-0
కొండాపురం కేరసెనగవస్త్రా 1-1	,,	55.0-0 60.0-0
ఇతర కేరసెనగ	,,	50.0-0 58.0-0
కేరసెనగ నూనె కా 1-1	ర 122 మి.క	నూ 118
అముదము కా 1-1	ర 142.0-0	0

(4) చిల్లర వస్తువులు

కాయకనుపు కా 1-1	ర 155.0-0	160.0-0
కూరకనుపు	,,	ర 180.0-0 185.0-0
సెరకకాయలు (గుంటూరి) కా 1-1	ర 129.0-0	140.0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముఖం	1-1	ర 50, 55
కాళహ స్తిపాయకట్టు	,,	ర 70, 75
చెల్లము కా 1-1	ర 85.0-0	60.0-0
చింతకండు కా 1-1	ర 80.0-0	49.0-0

(5) ఇసుము

వట్ట రకం కా 1-1	ర 82.0-0	88.0-0
చవరం	,,	82.0-0 85.0-0
రత్తుడు	,,	82.0-0 85.0-0

(6) లోహములు

మండి 100 రుబంతు	ర 72.0-0	77.0-0
బంగారము, రుబంతు 1	ర 21.8-0	22.8-0
పవరస 1-1		14.2-6
ఇత్తడి కా 1-1	ర 275.0-0	280.0-0
రాగి డిటా	ర 825.0-0	880.0-0
అస్కావక్కర కా 1-1	ర 84.8-0	85.0-0

(7) రంగులు అలిసరై ను

అవుకప్పుడు	20 డిగ్రీలు	ర 70 72.0-0
తోట్టికప్పుడు	డిటా	,,
సింహం	డిటా	,,
గుర్రం	డిటా	,,

(8) దూది

జోండా వస్త్రదార 1-1	ర 820.0-0	
---------------------	-----------	--

(9) నూలు

జోయంబూరు నం 10 1/2 పెట్టె 1-1	ర 7.8-0	
మసూర నం 12 1/2 పెట్టె 1-1	ర 8.12-0	
పుష్కూరు యేనుగ నం 8 1/2 పెట్టె 1-1	ర 8.12-0	
అహమదాబాదు నం 12 1/2 పెట్టె 1-1	ర 7.12-0	
మూలేయేనుగ నం 20	ర 11.4-0	
జపాన్ నం 20		
,, 40 వ రేడియ అయినను	ర 18.11-0	
గోకాకు నం 12 1/2	ర 9.0-0	
బెల్గాం నం 24 1/2	ర 11.8-0	
14 1/2 స్క్రీలకా వడి	ర 8.12-0	
నం 20 బెన్ని సింహం యీటె	ర 11.4-0	
నం 22	ర 11.8-0	
నం 12 1/2 బెన్ని సర్కసు	ర 9.0-0	
నం 14 1/2	ర 9.4-0	

5 నిమిషములలో గుణము

దేహమునందు ఎల్లవోట్లయందును, అనానశ్యము లైన కోమములును ఏర్పడి వేయును నిమిషములలో గుణము. ధర బా 1-1 0.8-0
అన్నపూర ప్రార్థన, పార్థుటప్రసాదము

త మా పాలు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకము)

ఒకడు—చనిపోయినవైద్యుడు గుండెజబ్బులను వయం చేయడంలో గట్టివాడునుమంది.

రెండవవాడు—అయితే ఆయన ఏంజబ్బు చేసి పోయినాడంటి?

ఒకడు—గుండెజబ్బు.

ఉపాధ్యాయుడు—మిల్లలకు "డిక్షనరీ" ఒకటి కొని పెట్టుకొనేగాని, లాభం లేదంటి.

రయితు—ఎందుకంటి, మాపిల్లలు కాలినడకను బల్లకి వస్తారులేదీ.

ఆంగడివాడు—ఒక్కబుడ్డి తీసుకుంటే, జ్వరం మాయమవుతుందంటి.

వెంకయ్య—ఒక్కబుడ్డి చాలునంటారా?

ఆంగడివాడు—సందేహమా? రెండోబుడ్డి కొనడానికి ఇంతవరకెవరు మర్చిపోలేదు.

తల్లి—బుద్ధిమంతుడుగా ఉంటానంటే నిన్న అజ్ఞా ఇస్తాని. మర్రి అల్లరి శేస్తున్నావు?

పిల్లవాడు—నిన్న ఇచ్చినందులకు నిన్న అల్లరి చేయలేదుగా?

మేజస్ట్రేటు—నీవు కేరంచేకావా, చేయలేదా? మాడ్చాయి—నాకేం తెలుసునండి, తమరుకనుక్కోవాలి.

రామారావు—నాటకం ఏంబాగాలేదంటి, వెళ్లిపోదాం వస్తామా?

కృష్ణారావు—నేనంత అదృష్టవంతుణ్ణిగానండి. నన్ను అధ్యక్షుడుగా కూర్చోమన్నాడు.

పిల్లవాడు—అయ్యో, సిరాఅంత నీబట్టమీద పడ్డది ఇంకానయ్యేమే, నాచాపమీద పడలేదు.

మేజస్ట్రేటు—ఈమనిషి తాగివున్నాడని నీవు ఎందుకు అనుకున్నావు?

కానిస్టేబులు—మోటారుబండిని, పశువులకు నీళ్లుపెట్టే తొట్టివద్ద ఆపినాడండి.

భర్త—స్త్రీలు పురుషులకంటే అందంగా వుంటారు. భార్య—సహజంగానేనా?

భర్త—సామ్యులన్నీ పెట్టుకుంటే.

ఎల్లయ్య—మాయింట్లో వంటవాడు కోజంతా కప్ప పడుతాడంటి.

పుల్లయ్య—అంత కప్పపడడానికి, మాయింట్లో జనం లేక.

ఎల్లయ్య—ఇవ్వాలి పొడ్డటినుచి, కట్టెలు చేతుల్లో గుచ్చుకోకుండా, మెరుగుకాగిం పెట్టి రుద్దుతున్నాడు.

కవి—నాపుస్తకాలను, పూర్వంకన్నా రెండింతలమంది చదువుతున్నారు.

న్నేహితుడు—నీ కిటికల పెండ్లి అయిందని నాకు తెలియలేదు.

యజమాని—మన అబ్బాయి వచ్చాడా? ఎవరితో కబ్బం విసపడ్డది.

నాకరు—లేదండి మనకుక్క మొరిగింది.

సర్కసుప్రాప్రయిటరు—నీవు వెంటనే సింహాన్ని ఎక్కడం నేర్చుకోవాలి.

కొత్తమనిషి—అబ్బో, నన్ను చంపితేనే?

సర్కసుప్రాప్రయిటరు—చంపదు. ఈ సింహాన్ని చిన్నప్పటినుంచి పాలుపోసిపెంచాము.

కొత్తమనిషి—నేనూ చిన్నప్పుడు పాలేతాగాను. ఇప్పుడు మాంసం లింటున్నాను.

పాపయ్య—మనవిచ్చయ్యకు కొట్లో గుడ్డ రెట్టుకొచ్చాడని ఆరునెలలు ఖయిదుకేసారు.

వెంకయ్య—తెలివితక్కువవాడు. గడ్డలను కొని, డబ్బు ఎగతాళి సరిపోయేది.

ఆంగడిలోకిపోయి, బూట్లుజత ఎంతని ఒకడడిగను. రెండురూపాయలని; చెప్పగ, నావద్దరూపాయపాలాయన్నది మిగిలినవైకం కేసిస్తాను అనికెప్పెను. అందుకు ఆంగడివాడు సమ్మతించెను. ఇంతలో ఆంగడివానితోండి వచ్చి సంగతిని కనుక్కొనెను.

తండ్రి—నీకు బుద్ధిలేదా ఏమి? సామ్యంతా తీసుకొకుండా వస్తువు లిస్తే, మర్రి వాండ్లు కనబడతారా?

కొడుకు—నే నంతసిచ్చివాణ్ణికాను. రెండుబూట్లు కడికాలితే ఇచ్చాను. కొన్నవాడు రేపు వచ్చితిరుతాడు.

రైల్వేయింజనీరు—కొత్తరయిలు మిలోట్లోనుంచి పోతుండి సుమండి.

గ్రామముడు—రయిలుకోసం, మాలోటరలుపు తెలుమా మామూ మామ్యంటా ననుకున్నారా ఏమి? నాకేంపని లేదా?

కోగి—ఏమండి, యామందుతో ఒక్కరాత్రిలో కోగం కుదురుతుందని చెప్పారు. ఇంతవరకు కోగం పోలే దేముండి?

వైద్యుడు—ఏరాత్రిో నేను చెప్పలేదే?

ట్రాంకండ్లరు—మీరు యిక్కడ చుట్టకాల్పడానికి వీలు లేదంటి.

ప్రయాణికుడు—మావైద్యుడుమాడా కాల్పగుడననే చెప్పాడంటి. అసంగతి మీకెట్లా తెలిసిందంటి?

విద్యార్థి—మేము ధర్మంకోసం నాటకం వేస్తాం. మీరు కొంచెం సహాయంచెయ్యాలి.

కామయ్య—అట్లాగేవేస్తాను. నన్ను ఏంవేయం చెయ్యమన్నారా?

విద్యార్థి—వేమలకు చాలామంది ఉన్నారు. తమరు డిక్టేటు అమ్మిపెట్టాలి.

ఒకడు—మిల్లలవాడికి మీ రంటే చాల మాలిమి కాబోలు.

రెండవవాడు—నిజమే. నేను పగలు అఫీసుకు వెళ్లి నంత నేపూ, వాడు ఇంట్లో నిద్రపోతాడు. నేను రాగానే ప్రేమచేత తెల్లవారు మేలుకొని, నన్ను నిద్రబోనీయడు.

పిచ్చయ్య—నేను రెండుసంవత్సరాలు, కేవలం దుంపల మీద జీవించాను.

వెట్టియ్య—నేను పాలిక సంవత్సరాలనుంచి భూమి మీద జీవించాను.

యజమాని—నీవు రయిల్వేలోకి పోతున్నావుగదా. అక్కడ పని చాలకష్టమే.

గుమాస్తా—చిత్తం. తమవద్ద రెండుసంవత్సరాలు కిక్కు పొందినకరువారే, ఇంకోపని కష్టమండదంటి.

న్యాయాధిపతి—నీవు ప్రమాణించేసి ఇంకొకరికి నష్టము గలిగేట్లు అబద్ధంచెప్పడం, చాలాదోషం.

సాక్షి—లాభం గలిగేఅబద్ధమే చెప్పానండి.

వర్తకుడు—పోస్తుకార్డులు అతిచవుక. నూరు రెండకాలు.

గ్రామముడు—మమ్మేం మోసంజేస్తావా? బిళ్ల లేకుండ మా కక్కరలేదు.

శ్రీరామసప్తాహ మహోత్సవము

బళ్లారి అసంతపురంజిల్లాలలో అనేక శ్రీరామసప్తాహములు నిరతాన్నదానము జరుగు అన్నసత్రములు పెక్కు దేశతా ప్రతిష్ఠలు చేయించిన శ్రీ లింగరాజుగారు మాగ్రామమునకు 28-1.25 వ తారీఖున దయచేసి సదరు రేడిలగాయకు శ్రీ రామసప్తాహమును ప్రారంభించి అత్యద్భుతముగా యాకార్యమును పూర్తిచేసి యీ చుట్టుపట్ల నున్న 50 గ్రామముల జనులను ఆఖండభక్తిసముతో నింపిరి. శ్రీ లింగరాజుగారు గౌరవరలో చేయించిన శ్రీరామసప్తాహములో యింతఅందముగా నున్న యింత అన్నదానమున్న యిన్నిభజనలన్న యొక్కడ కాదేదని చెప్పినాడు మేముమాడా యింతవిరివిగా ఉత్సవములు మాగ్రామంలో జరుగుట యిదివరలో చూడలేదు. శ్రీ లింగరాజుగారికి భగవంతుడు ఆయురారోగ్య విశ్వర్యములు యిచ్చి యింకను యిటువంటిసప్తాహములు ప్రతిష్ఠలు పగయి రాలించేయింతుటకు ఉత్సాహముకలిగించునని నమ్ముచున్నాము. దుర్గావర్ధుల ఆయుర్వారు సోమయాజులు, రాజానగరం, గోవాపరిజిల్లా

నగల పరీక్ష

నిజమైన వజ్రమును కనుగొనుట

నిజమైన వజ్రమును ఆకురాయి కోయబడుగాని మా
జవజ్రమును త్వరగా కోయగలదు. నిజమైనవజ్రమును నీళ్లలో
వేసినచో నది ప్రకాశించును. యాంతును. మాయవజ్రము
ప్రకాశమంతయును చూడబోవును. తెల్లకాగితము మీద నొక
ల్లముక్క పెట్టి నిజమైన వజ్రముతో చూచినచో నది
స్పష్టముగా కనబడును. అది మనగమనగా గాని అనేక
రంగులుగా గాని కనబడినచో అది మాయవజ్రమని గ్రహించ
వలెను

వెల్లెండుటన్ పి నీ మా

మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు

2-2-25 సోమవారమునండి 2-2-25 శుక్రవారమునరకు

యూనివర్సల్ సిరియలు

ది "ఫోర్టు సిటీ"

4 వ భాగము ప్రదర్శింపబడు

న్యూఢిల్లీ, కామిక్ హౌస్ మాసపత్రిక.

నోటీసు

గుంటూరు గవర్నమెంటు హెడ్ క్వార్టర్లు ఆ
సుపత్రిక 1925-26 సంవత్సరమునకు గాను భత్య
ముకు కావలసిన వస్తువులున్నా యివరవస్తువు
లున్నా సవైయిచేయుటకు లెండన్ దాఖలు చేసు
కొన వలసినది.

ఏవరము 1925 సంవత్సరము జనవరి నెల 17
వ తేది గుంటూరు జిల్లా గజెటులో దొరకును, లేక
నడకు ఆఫీసుకు వచ్చి తెలుసుకొనవచ్చును.

Captain N. M. Mehta I. M. S., Supt.
Government Head Quarters Hospital,
Guntur.

మీకు కావలసిన పరికరములను మావద్ద యెంచుచే కొనగూడదు?

24 వీ. హెచ్. పి. గుర్రములకి గల ఆయిం ఎంజిన్
బోయరు తేలిక, పెంపుపాదలతో సహా.

20, 32, వీ. హెచ్. పి. 28 గుర్రములకి గల ఆయిం
ఎంజినులు, ట్రైబిల్స్ (ట్రైబిల్స్) పాదలతో సహా.

65 వీ. హెచ్. పి. ట్రైబిల్స్ రెవల్వర్ (మాకు ఆయిం
ఎంజిన్, బోయరు సేంగు సేంగు) పాదలతో సహా.

50, 20, 34 వీ. హెచ్. పి. బ్లాక్ హెడ్ ఆయిం
ఎంజినులు.

సెవరల్ పంపిణీపాదలు, పోర్ట్ లాండ్ ఆవిరి ఎంజి
నులు, లాంకమైర్ బాయిల్స్, లేట్స్, ఇనుప పెట్టెలు
(ఇంగ్లీషు) సుగర్ మేకింగ్ ప్లాన్ట్స్, డిజిల్ ట్యాంక్స్, నెం
1, 2, 7 క ఇంకా ఇతర వైకలలోను మావద్ద సామానులు
దొరకును.

B. D. BERY & Co.,

Engineers & Government Contractors,

8 Sembudoss Street, G. T. MADRAS.

Telegrams "ENDEAVOUR"

HEAD OFFICE:—Calcutta,

BRANCHES:—Lahore, London, Bombay,

Bejares, & Dehli

డ్రైవింగ్ (1925) ఉచితము

ఆయుర్వేద వైద్యశాల గ్రాము

అన్ని వాహనములను నులభించుట కొరకు ప్రవేశమును
ప్రశ్నికమును గుర్తు, ప్రశ్నికమును గుర్తు చేయవలసివచ్చును.

1 భాగం 1-4-0, 2 భాగం 1-12-0.

అయిదేళ్ల వయస్కికి— ఆంగ్ల, హిందీ, వజ్రము,
విశేష విద్య ప్రావీణ్యమును. పాల్ చంపా 2-2-0.

మాదిరి చూచుము.

పి. జి. పి. అడుకో, ఆయుర్వేద గ్రామము,

పెరిజెన్- నెల్లూరు జిల్లా.

భారత దేశమున 5,00,000 మంది కుష్ఠరోగులున్నారు

అన్ని మతములవారిలోను యీ వ్యాధి వ్యాపించినది

ఇ ది ల టు వ్యాధి

శ్రీలకు, పురుషులకు, బాలులకు గూడ యీ వ్యాధి వ్యాపించును.

ఈ వ్యాధిని కుదుర్చవచ్చును.

దేశీయులందరును సహాయము చేసినచో కుష్ఠవ్యాధి పూర్తిగా అంతరించిపోవును

దీనిని రూపుమాపుటకు శ్రీరాజప్రతినిధిగారు గొప్ప ప్రయత్నమును తలపెట్టిరి.

దానికి ధనము కావలెను మీరు సహాయము చేసెదరా?

మిరియ్యలొగిన మిక్కిలి గొప్ప మొత్తమును, చెన్నపురి గవర్నరు ప్రైవేటు క్రకటాకి గాని
"హనరరీ క్రకటరీ, బ్రిటిషు ఎంపైరు లెజిస్లేటివ్ రిలీఫు అసోసియేషను యిండియను కౌన్సిలు ఢిల్లీ" అను
చిరునామాకుగాని పంపగోరెదము.

ఈ విజ్ఞప్తి గూర్చి మాకు గల సానుభూతివలన మాపత్రికలో యీ ప్రకటనకు స్థలము ఉచితముగా నీయబడెను. (ఆంధ్ర ప్రదేశ్)

ఆరోగ్యకరమున భోజనము

ఒక పాశ్చాత్య శ్రీ సూచనలు

నేను ముఖ్యముగా పాలును, బచ్చలికూర (స్పినకు)
యొక్క మాత్ర మే తినుచుండును. ఉదయము
న కొద్దిగా పండ్లనుగూడ తినెదను. వింతకు చెల్లినపుడైనను
నేను రుచికరములగు తియ్యని పిండివంటలు మున్నగువానిని భు
జింపను. ఆరోగ్యకరమును ఆహారమును కొద్దిగా భుజించె
దను. దానిని బాగుగా నువ్వుతెను. ఆంధ్రులు బాగుగా
నమలెదవనియే తెలిపెదనగాని సరిగా నమలెదవారు
చాల కొద్దిమందిమాత్రమే యుండును. ఇప్పుడందరును చాల
సాదావిడిగా ముద్దలను గుటుక్కున మ్రింగెదరుగాని
నిదానముగా నమలి తిరు. భోజనసమయమున పరధ్యానముగా
నున్నచో నాశరము వంటబట్టును. పుష్టినియ్యదు. విపాకము
గా దేనిని తినగూడదు. కొద్దిగానే తినవలెను గాని భుజించున
పుడు ఉల్లాసముగా భుజింపవలెనుగాని గుటుక్కున మ్రింగగూ
డదు. భోజనసమయమున తేలిపోని ఆహారవస్తువు చేయుమండ
గూడదు. ఒంటరిగా భోజనముచేయగూడదు. ఒకరిద్దరితోనైన
కలసి సరదాగా మాటలాడుచును నవ్వుచును తినవలెను. అటుల
కత్తుకలసినవారితో యిష్టాగోష్ఠీసలుపును భుజించుటవలన బా
గుగా తీర్చుచును గాని దుపసలూచును తినితొడి చిగ్గు
కాదు. సాయంకాల భోజనమును పనియంతయును ముగిసిన
పిమ్మట సావకాశముగా భుజింపవలెను. ఉదయమును మధ్యా
హ్నమును లభ్యువుగాను సాయంకాలము తప్పిగాను భుజింప
వలెను. ఆపుకు ఎట్టి వింతయును ఆందోళనయును లేకుండ బహి
వారపదార్థములను పండ్లతోమి మంచిఆహారమును భుజింప
లెను. ఆహారము, ఆహారపు లును, తాహాపాద్య మున్నగు
వానిగూడ భుజింపవలెనని ఒక శ్రీ తెలిపెను.

4700 యకరముల వరిపాలము

వరదలవలన మునిగిపోవుట

వెంబందు నరసన్నలో కొంతభాగమును పూర్తి కొన్ని
సంవత్సరములకు పూర్వము 2400 యకరములను నిడును 1400
యకరములను సాగుబడిలోనికి తెచ్చిరి.

ఈరెండుపాలములలోను అరెప్పే 900 ఎకరములు
గల యింకొక పాలములోను యీసంవత్సరము వరిపంటకు వరి
అకునాటిసెమ్మట వరదవలన చెరువుగట్టు తెసి మూడుభూము
లును పూర్తిగా మునిగిపోయెను. మొదటి రెండుభూములకును
6 లక్షల రూపాయలు నష్టముకలిగినది. మూడవ పాలమునకు
లక్షరూపాయలు నష్టముకలిగినది కొట్టామునుండి యొకరు
క్రాసిరి.

కన్నాటు రాజదంపతులు

లాహారు, ఫిబ్రవరి 2:—ఆదివారము తాత ప్రభుత్వము
దిరసున, జరిగిన విందులో కన్నాటుదంపతులు బాల్గొనిరి. విం
దుడు చాలమంది ప్రముఖులు విచ్చేసిరి. కాశ్మీరములోనాగా
ని విందున కనంతరమునదిరి- ఉదయము విశోదములందు బా
ల్గొనిరి. సాయంకాలము కన్నాటుప్రభుత్వంపై సువాడుమండ
గా కాలిలో కొంచెము రెప్పెరిగెను. రెప్పెరిగినను యామె
విందునకువచ్చినది. సోమవారము సాయంకాలము ఆర్థికప్రభువు
పోలోయాట జూచెను. నేటిరాత్రి పెంపెదరు ప్రత్యేకపు
రైలులో బయలుదేరినది.

కుష్ఠరోగ నివారణోద్యమము

సికింద్రాబాదు, ఫిబ్రవరి 2:— సర్ తీనక్కు రస్యూ
గారు, హైదరాబాదునం దాంగ్ల ప్రభుత్వప్రతినిధి, బోలా రా
మునందు రాజప్రతినిధిగారిచే గావింపబడిన యుగ్మగ్రహాను
సారము, కుష్ఠరోగనివారణోద్యమమునకై సభిజరిపిరి. సభ కనే
కులువచ్చిరి. దినదినప్రబుధ్యములై, జనులను పీడించుచున్న కలరా,
మన్యపుణ్యము, ప్లేట మొదలగునవి భారతదేశమున పెట్టి
విపత్తును గలిగించుచున్నచో మన కందఱకు తెలిసినవిషయమే.
నిన్న మొన్ననే హైదరాబాదునందు ప్లేటగలగజేసిన దారు
కాపాయము గాంచితిమి. ఈరోగము లెంత భీభత్సములైనను,
జిత్య చే గుదుర్చవచ్చును. కాని కుష్ఠరోగము మాత్రముట్టిదాదు.

ప్రస్తుతము చెద్యది కారణము ఏమి నన నది ఏమిటకు
కొన్నిమంది లు గని పెట్టిరి. మా న వ క ల్యా ణ
ముగూర్చుటకు మన మాలోగము నెదుర్కొనవలయును. ఈ
హైదరాబాదునం దిదివఱకే యిట్టి ప్రయత్నము జరుగుచుండుట
యంతయు హర్షదాయకము. కేరదంపతులు, డా. లలిగా
రీవిషయములు చాల బుజీకేములున్నా. వీరిసూర్తి యాం
గ్లసామ్రాజ్య కుష్ఠరోగనివారణోద్యమ కార్యదర్శిగారే వీరిం
ప్రకటించిరియి సభలో ప్రభుత్వప్రతినిధి జెప్పెను.

పిమ్మట కర్నూలు యండ్లపానగారు, లలిగారు మాట్లా
డిరి. అప్పుడే పంపుమోటి స్థాపించండి వారికి యాదర్శము
గాని కార్యదర్శిగా నిడుమించిరి. సభలో నుమారురు
16,420/- అ వాగ్దానములు జేయబడినవని ప్రకటించిరి.

పంచాయతీదారుని మరణము

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 2:—బొంబాయిలో ప్రభుత్వమువా
రిచే నియమింపబడిన పంచాయతీదారుడు ఎ. ఆర్. కింగ్ గారు
గారు హఠాత్తుగా మరణించెను. ఈయన యురుగదినప్పిరములు
ప్రజానేప జేనెను. వచ్చేయేప్రిములు మాసమున వృత్తినిజా
రించి, స్వదేశమునకుబోయి కాంతముగ కాలము గడుప
నెంచెను.

అఖిలభారత పీఠామహామండలియ సభ కాన్పూరసంఘ
మేర్పడి, ప్రయత్నములు సాగించుచున్నది.

తిరువేండ్రము శాసనసభ

తిరువేండ్రము, ఫిబ్రవరి 2:—తిరువేండ్రసంఘాన కాన
సభ జేడుగూడినది. కొన్ని ప్రశ్నలకును యయినపిమ్మట
మహారాణిగారు (కుమారుతరపున బరిపాలించుచున్నది)
తెట్టుల రెప్పెరిగెను యమెండు మెండుబట్టున కంగీకరించిన
కాన్పూరజెప్పెను. దినమంతయు, వేసినచోఖలును గావసిన
మొత్తముల సదుకలునుగురు దాదై బచ్చించుచున్నాను గడ
చెను. ఒక్క ఫాన్సీ శ్రమధికారికొనినముత్త సూత్రము కాసర
సభ గ రంగీకరింపలేదు

తెనాలి

శ్రీ రామ కృష్ణ లాసరభగవాను

5-2-25 తేదీని తెనాలి శ్రీకృష్ణలాసరభగవాను
నందు ప్రతాపగుప్తము నాటకమును ప్రదర్శించెను.

మ.రా-శ్రీ గోవిందరాజుల సుబ్బారావుగారు
యుగంధరచాత్రము ధరింతురు

శ్రీపుంసే నామస్వామిదేవరీ

కృతిటరీ

గౌరవనీయము

ఆంధ్రగోర్యాల విద్యాపీఠము

కార్యదర్శి - గోదావరీపీఠము

శ్రీ ఆంధ్రగోర్యాల విద్యాపీఠమున నేటి జరుగు వేతనాద్యపరిశీలనయొక్క చతుర్థసమావేశము రికార్డు సంవత్సరపు ముగిసిన ౧౦, ౧౧, ౧౨ నెలలు (జనవరి ౪, ౫, ౬ తేదీలు) లోని వసూలీ భవనములో జరిగెను. సమీపాదు రాత్రికి యధ్యక్షులగు శ్రీ ప. ప. సత్యానందేంద్ర సరస్వతీస్వామియారు, తి. శివయ్యయ్య, క్రిందిటి పరిషత్తులకులగు శ్రీ ప. ప. సచ్చి గానంబేంద్ర సరస్వతీస్వామియారుతో కూడ జేరినది. దశమనాడుగారును ఆశ్రమభూమి యంతయు చలవపందిళ్లతోను, తోటలతోను ఆలంకరింపబడెను. పక్షిగంట లగునప్పటికి ఉత్సవాత్మకము నమృజనము నిండెను. ప్రతి రైలుబండికిని జనము దిగియుండిరి. గమిగూడు జనల కొలహలము ప్రతిగంటకు నధికముయందెను. మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు పరిషత్తుసమావేశము ప్రారంభమయ్యెను. శ్రీ, శ్రీ, పుష్పగిరి పీఠాధ్యక్షులు తమ యావత్తుననుసరించి 116 లు వీరి యాసాన విద్యార్థులు లగు సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారిద్వారా ఆనుగ్రహించిరి. పితామహులుండి బ్రహ్మశ్రీ సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారియొద్దనుండి, దేవులపాలెం నరసింహశాస్త్రిగారును, కాకినాడనుండి బ్రహ్మశ్రీ నోరి మల్ల సూర్యశాస్త్రి, బొమ్మగంటి నరసింహశాస్త్రిగారును, గణప వరమనుండి భూతిపాల మార్యనారాయణ శాస్త్రిగారును, ఆకిపల్లినుండి రామబ్రహ్మశాస్త్రిగారును, తెనాలినుండి నాగ లింగశాస్త్రిగారును, కయ్యూరునుండి హనుమచ్ఛాస్త్రిగారును, విజయనగరమునుండి గంటి మార్యనారాయణశాస్త్రిగారును, చెన్నూరునుండి సీతారామభువనపాఠిగారును, అనంతగిరినుండి ఆది నారాయణ భువనపాఠిగారును, ఇంకను ఆంధ్రదేశమునందలి వేదశాస్త్ర పండితులందరి యుమారు 800 మంది దయచేసి యుండిరి. సభ వేదపాఠముతో ప్రారంభమయ్యెను.

కార్యదర్శియగు శ్రీ యుత తల్లాప్రగడ మార్యనారాయణరావుగారు శృతియపరిపాదన చేరిన సభకు సమర్పించిరి. అందు వార వేతనాద్యపరిపాదనకును, ఆంధ్ర గోర్యాలవిద్యాలయమునకు నుండు పరిస్థితిపరిపాదనకును, ఒకదానిప్రాపున మరయొకటి యెట్లుబిచ్చునో నొందుచున్నదియు, క్రమముగ విద్యాలయము విద్యాపీఠముగ మారుచున్నయంతయును, అట్లు మారుచున్నపుడు విద్యాపీఠమున పరిషత్తుయొక్క స్థానమును విపులముగా చూపుటించిరి. సామంతులనుండి, బెజవాడ వాస్తవ్యులగు శ్రీమతి భాగవతుల లక్ష్మీనరసమ్మ (ఆంధ్రరాలు) గారి గానసభ జరిగెను. పురజనలు చాలమందివిచ్చేసిరి. విద్యాలయభవన కంఠము జనలతో పిక్నిటిల్లెను. గానమును అందులకు తగినట్లయ్యుండి ప్రోత్సహించునందయుంచెను. మిక్కిలిగ నామెగ్రామభూమితో గొంతుకు కలిపి తిట్టిన్నముగ పాడునపుడు ప్రోత్సహకరిగిన యానందమునకు మేరలేదు. ఎంత విన్నను నింకను వివరణనయి కొరిక ప్రోత్సహజనించెను. గానసభయైన వెనుక సుప్రజిదలగు శ్రీయుత పెదపనగంటి సోమయ్య భాగవతులగారిచే పాఠకథాకావ్యేపము జరుపబడెను. అదియును మిక్కిలి శ్లాఘ్యముగనే యుండెను. దానితో నానాటి కార్యక్రమము ముగిసెను.

మరునాటి కార్యక్రమము నగరసంకీర్తనముతోను, పావనగాలిమీసాన్నముతోను ప్రారంభమయ్యెను. 8 గంటలకు నప్పటికి పండితులందరి యంతయు గోదావరీ స్నానమును నిర్వర్తించి యాశ్రమభూమియందు సూతనముగా నిర్మింపబడిన శివాలయమువద్దకు చేరిరి. అధ్యక్షస్వామియారు దయచేసి రుద్ర యాగమునకు సంకల్పముచేయించిరి. ప్రతి వత్సరము 121 మంది యధ్యక్షులవలె 121 గుర్రములతో సభిషేకము జరుగుచుండెడిది. అట్టి యభిషేకమే యీరుద్రయాగమునందు కూడ జరిగెను. ఇది యొకయభూవ్యవస్థ క్రియాకలాపము. సామాన్యముగ ప్రతివారును చేయవలసినది గాను. ఏలన 121 మంది మహాస్వామిలు చేపగలవాగు కొరకు దుర్గభుజు. రుద్రయాగము మహాభలముని శ్రీస్వామియారు ప్రోత్సహించిరి, దానితో సంకల్పము గావించబడెను. 12 గంటల లగునప్పటికి మహాప్రభాభిషేకము పూర్తియయ్యెను. తరువాత లక్షలక్షభూజ జరిగెను. ఆనాడు వైకుంఠ ఏకాదశి యగుటచే విద్యార్థులందరును సుపవాసముగనే గడపిరి. మధ్యాహ్నము వేదపాఠములను ప్రారంభింపబడెను. కృష్ణయజుర్వేదమునందు నొక యావృత్తిపాఠమును జరిగెను. మధ్యాహ్నము 8 గంటలకు విద్యాలయముయొక్క పండ్లదొంగ వాక్కితోననము ప్రారంభమయ్యెను. శ్రీశ్రీ రాజా వాగ్దేవు విశ్వసుందరరావుపూర్వపురు జయోదాయ గౌరవాన శాభిషేకము వహించిరి. శ్రీయుతులు స్వాపతి శుబ్ధిరావుగారు, చిత్తపు వెంకటాచలంపరమహంసగావి, వీరభువలలక్ష్మీ భూపతిగారు, వల్లూరి మార్యనారాయణ రావుగారు, మామిడిపల్లి వెంకటసుబ్బారావుగారు, వడ్డాది సుబ్బారాయ కవిగారు, శ్రీమదాచార్య పండితులు గురూర్యులగారు.

OM. ASIATIC GOVERNMENT SECURITY LIFE ASSURANCE COMPANY LIMITED.

(Incorporated in India)

HEAD OFFICE: ASIATIC BUILDINGS, MYSORE (S. India).

NOTICE.

It is hereby notified for the information of all concerned that the drawings for the half year ending 31st December, 1924, were held at the Company's own building on 31st January, 1925, for determining the names of the persons who are to receive loans on their PERSONAL SECURITIES, WITHOUT INTEREST, UNDER THE PERSONAL INVESTMENT SCHEME of the Company and the following persons were declared eligible for getting loans as mentioned against their names as their names were drawn in the above said Drawings.

Certificate or Bond No.	Name and address	Amount of Loan Rs.
392	K. Chittiraju Merchant, Robertson St., Cocanada, Madras Presidency.	1,000
1098	Genda Baye, C/o Pandit Sri Krishnacharya Sastry, 34 Ahilyapura, Indore, C. I.	1,000
1335	Megaraj Umedmaljee, Merchant, Oppanakara St., Coimbatore.	1,000
12063	Raghavendra Srinivasa Javaljekar, Land Lord, Sholapur, Bombay Presidency.	1,000
5718	C. Soundarrajan Mudaliar, Asst. Treasurer, Currency Office, Mount Road, Madras.	1,000

31st January, 1925.
Asiatic Buildings,
MYSORE.

V. RANGASAMI, B.A., B.L.,
SECRETARY.

For further particulars and detailed Prospectuses please apply to

D. Rodgers, Esq.,
Chief Agent, Mysore Province,
MYSORE.

Messrs. P. K. Rao & Sons,
Chief Agents, Madras Presidency,
289, Thambu Chetty Street, Madras

మద్రాసు వెంకటాచలస్వామియారుగారు, భాగరాజు లక్ష్మీనరసింహము కొండారామయ్యగారు, గారపాటి రామబ్రహ్మం, రామచంద్రయ్యచౌదరిగారు మొదలగునవీరులు సభ నలంకరించియ్యరిరి. కార్యదర్శి వార్షికనివేదికను సభకు సమర్పించెను. అందు విద్యాలయముయొక్క పనిని గూర్చి విపులముగా ముచ్చటించి స్థానిపురాకార్యాలయముగా విద్యాలయముయొక్క పని వార్షికనివేదికయందలి యాక్రింది వాక్యములను తెలియగలదు.

“మూలముగా నొకటిరెండుమాటలతో చెప్పవలయు నన్నచో, ఆర్థికవిషయమున విద్యాలయము నేటికొక్క లక్ష రూపాయల విలువగలదు. దీని సంపాదించగలిగినదనియు, నిత్యమును దాదాపుపదిమందికి అన్నదానము చేయుచున్నదనియు, నన్నికాస్త్రములను చెప్పటకు సమర్థులైన పండితులరడక తేర్చుకొన గలిగినదనియు దేశీయసాంప్రదాయముల ననుసరించి విహితముగముగల రెంటిని సమన్వితమున త్రిప్పల సూతన విద్యాపథకము నొక్కదానిని నిర్మించి దేశమునకు మామగల్గినదనియు, విద్యాపీఠమున నేమా, విద్యాలయ మన నేమా, యారెంటికిగల సంబంధభాంధవ్యములేమా, రైతికవిద్యయన నేమా, యాముష్మిక విద్యయన నేమా, యారెంటికి గల సంబంధభాంధవ్యములేమో, గురుకులవాసశిక్ష యన నేమా శేషలయూ, వామాశ్రమమునగాక, దానిరూప విదమితముగనుండునని చూచాముగ దేశీయులకు మామగలగుచున్నదనియు, విన్నవించింజాలము.” విద్యాలయమునకున్న అప్పులలో దాదాపు రు. 15000 ల తీర్చబడినది. మిగిలినదానిని కూడ తీర్చుటకు ప్రయత్నము లుజరుగుచున్నవి. భాజనమందిరమున కిప్పవీరారోము లను పూజా సమారాధన నిధియును నిశిద్వారా కావ్యతములుగ చేయుటకు ప్రణాళిక చేయబడినది. 100 మంది విద్యార్థులకు భాజనముకొరకు రు. 25 లు దినమునకు వ్యయముగును. రు. 250 ల మూలధనమునకు సంవత్సరమునకు 100 కి 10 రూపాయల వంతున రు. 25 ల వడ్డీ లభించును. అట్లు రు. 250 ల నిచ్చుదాతలను 250 మంది సంపాదించిన యెడల భాజనశాలకు కావ్యత స్వయము కలుగగలదు. అట్టివారు 100 మంది యిప్పటికి లభించినారు. ఆపని యుత్సాహముతో బిచ్చగిడి. ఇక విద్యా విషయమున సూతన విద్యాపథకమున ప్రాధికారమును ప్రధానముగా మొనగడినది. ప్రాధికారమైనది భాజనమునకు సంబంధించినది. ఈవిషయము విద్యాలయసామములనుననే చెల్లడిగాకయు, సాంఘికభావ అభివృద్ధికభావ యగుటచే దానిని తృప్తి యధానము. అంగము ప్రపంచభావయగుటచే విద్యాపథకము

యొక్క రు. 200 సంవత్సరముల నాంగమున్నది. విధానమంతయు 10 సంవత్సరములకాలములో పూర్తికాగలదు. పరిధ్యారము కందలి గురుకులమునందువలె విస్తరమున్న గల బాలరసన తీసికొని సంపూర్ణముగ మవిధానము ప్రకారము రియాయచేయుటకు ప్రయత్నములు చేయుచున్నాము. ఇక భవనముల విషయమున నీ సంవత్సరమున మూడు మాతనభవనముల నిర్మాణము జరిగినది. మొదటిది శివాలయము రెండవది యతిమందిరము. ఒక యంపాధ్యాయ భవనము కూడవది. ఇందు శివాలయ నిర్మాణము ముగియుగా నెన్నదగిన విషయము. మరలనులేనిది రైవభక్తి, పాపశీతి, ఆస్తికృత్యము నిలవదుట యసంభవము గాన విద్యావిధానమున మతమునకు స్థానమావశ్యకము. దాని కీశివాలయముపకారకము. సాయంకాలముత్రిపున్న సమయమునకు విద్యార్థులందరు నాలయమునకు చెల్లీతరల యునని నియును మున్నది. విష్ణ్వాలయము నిర్మాణావస్థలోనున్నది. మొత్తము మీద విద్యాలయము సర్వతోముఖాభివృద్ధి నొందుచున్నది. అనుభవముగల పండ్లదొంగురు పెద్దచునున్న గల విచారణసంఘము విద్యాలయకార్యములను నిర్వహించు చున్నది. విద్యాలయ కార్యములను విని సభ్యులందరును నానందమునొందిరి. శ్రీ అధ్యక్షులు కూడ విద్యాలయ కార్యనిర్వాహకులలో నొక రైనందున వారును విద్యాలయముయొక్క యాదర్శములను కొనియాడిరి. అధ్యక్షులకు వందనముతో సభముగిసెను. నాటిరాత్రి రెండుగానసభలు జరిగెను. మొదటిది శ్రీయుత సత్యనారాయణగారిచేతను రెండవది సుప్రసిద్ధవైదికు లగు శ్రీయుత చెరుకుపల్లి లక్ష్మణాద్వైతీతులగారిచేతను జరుపబడెను. వైకుంఠ ఏకాదశియగుటచే రాత్రియంతయు భగవత్కాల తేజములచే నిండెను. ఆమరునాడుదయము మరల శివాలయమున రుద్రయాగాంగహోమము నిర్వర్తించినవెనుక కవ్యాదశిపారామోజుగిగెను; మరల నీయుదయమునకూడ నొక భూకృత్తము కృష్ణయజుర్వేదపాఠమును జరిగెను. భాజనము లైన వెనుక సభ్యులములకు పంచిపెట్ట ప్రారంభించి మధ్యాహ్నము 2 గంటలనుండి రాత్రి 10 గంటలవరకు జరిగినను పూర్తికాలేదు తొలిదినము సాయంకాలమున జరిగిన పరీక్షలందు తీర్పు తెనవారికొక పాఠోపేక్షము లాపంగబడెను. ఆరాత్రియే చాలమంది పండితులు బాలలమునకు చెడలిరి. అచ్చటకూడ నిల్చి పాఠోపేక్షములేట పంచిపెట్టబడుచున్నది.

ఈయన్నిదినములందును వచ్చిన ప్రేక్షకుల కందరక్షను విద్యార్థులగుటకు సమసరించి యుచిరానన దానము జరిగెను. సనాతనవిద్యావ్యాపనమునకై కృషి సల్పుచున్న విద్యాలయమును ఆంధ్రదేశమునందలి వదాన్యులందరు నొక్కమారు చూచి అక్కడ చేయుచున్న పనిని పరీక్షింతురుగాక.

అ. బ్ర. యా, భీశంకరం హనుమంత. కావ్యము

పేషరు కరంసి సవరణచట్ట మామోదింపబడుట

“పైన చెప్పబడిన హామీ పత్రముల విలువతో గూడ 500 మిలియనుల రూపు కిమ్యక్తు చాటకుండ” అని రోడ్డు గారు ప్రతిపాదించిరి. మామూలు సమయముందు యిష్టమున వచ్చినట్లు హామీ పత్రములను నీవకుండుటకై యీ సవరణ ప్రతిపాదించబడిన దని కాంబెల్ రోడ్డు గారు జెప్పిరి. ఆర్థిక సభ్యుడు వివరించినట్లుగ ఆర్థిక విషయదత్త ప్రాప్తించినప్పుడు పరిష్కారము కూరకు భుక్తులతో దాటు ఆపత్త్యకమై యున్నది. ప్రస్తుతపు ఆర్థిక మంత్రి ఆస్థానముం దున్నంతకాలమును ఇష్టము నచ్చినట్లుగ సెన్యారిటీల నీయరని రోడ్డు గారు రెగిన విషయమే. కాని వీర తర్వాత నాస్థానమునం తెవరు పనిచేసెదరో యెవరికి యెరుక? కాసనము ప్రకారముగ భావింతుండు అధికారులు ధరలను హెచ్చింపకుండ జేయుట ఆపత్త్యకము. వర్తననీయు, ప్రయదాయనీయు ఆక్కరలు వేరుగావనియు నొక్కటైయే యనియు సింహగారిలో జెప్పిరి. రోడ్డు గారి రీతి నే సవరణ ప్రతిపాదించుటకు ముందుగ దలయజేసినవి. జే. పటేలు గారు ఆర్థిక పత్రమునందలి వ్యయమును ఆదాయమును సరిచేయుటకు సెన్యారిటీల మీది వడ్డీ ఉపయోగించవలదని జెల్తును. సృష్టింపబడుచున్న సెన్యారిటీలను రద్దు చేయుటకు యీ వడ్డీ ఉపయోగించవలయునని పటేలు గారు జెప్పిరి. అట్టిచర్యచే ధరలు పడిపోవునని సర్ పసిల్ బ్రాకెట్టు గారు జెప్పిరి. విలువగల వస్తువులను గొనుటయుండు వడ్డీ ఖర్చు పెట్టవలసినదని జే. మోతా గారు నూచించిరిః సవరణ అంగీకరించినందులకు సర్ ఫుల్ షా త్రమదాసు గారు సంతసించి సవరణవలన అధికారుల స్వాతంత్ర్యము నిర్బంధింపబడిన పురుషోత్తమదాసు గారు నుడివిరి. ఆర్థిక విషయసమయవలందును దలవని తలంపుగ దృఢమైన చిక్కు సమయములందుః రాజప్రతినిధి కాసనములను నిర్మించవచ్చును. సర్ కేంబెల్ రోడ్డు గారు సవరణ అంగీకరింపబడినను, తదనంతరము వీర ఆపాదించబడినను.

భగవదుని "విశ్వక్సేపము" పీఠలాని యుద్ధోత్సాహము, కూలీలను పొమ్మజ్జెయరులా మరణితముగ నున్నాడు. బుధవారము పాయంత్రమునకు వై. పులివెందుల వచ్చి రంగున కేరుదురు.

ఆంధ్రపత్రిక

1925-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 3-వ తేది

మంగళవారము

బ్రిటీషు గ్వయానాయందుల కాల్పులు

బ్రిటీషు గ్వయానా పరిస్థితులు స్వర్గతుల్యమని చెలుపుట యాచారమయినది. భారతీయు లక్కడ సర్వసృఖముల ననుభవించుచున్నట్లు చెలుకుచుండురు. ఇంకను భారతీయు లక్కడకువచ్చి పనిజేయవలయునని ఆహ్వానించుచున్నారు. కాని బ్రిటీషు గ్వయానాస్థితిని స్వయముగ తిలకించినది. బ. కేశవ పిళ్లె, వెంకటపతిరాజుగార్లు వేరు అభిప్రాయము సూచించిరి. వీరి రిపోర్టు ఇంతవరకును ప్రచురము గాలేదు. కారణ మేదియనినను, మిగిలిన ప్రదేశములందునలె గ్వయానాయందును భారతీయులు పలువిధముల బాధనెందుచున్నారని తెలియగలదు. గ్వయానానుండివచ్చిన శ్వేతప్రతినిధు లెట్టి పొగడ్తల గావించినను, నిజము చిరకాలము దాగ నేరదు. గ్వయానా ప్రతినిధు లీదేశమున నున్నపుడే గ్వయానానుండి ఘోరమగువార్త విసవచ్చెను. కూలీలు అల్లరిజేసిరినియు, 11 మంది పురుషులును, ఇరువురు స్త్రీలును పోలీసువారి తుపాకుల కావూతి యయిరినియు, తెలియవచ్చెను. అప్పుడు అధికారు లేదయో విధముగ సమాధానముజెప్పి, త్వరలో విచారణజరుగునని సూచించి తప్పించుకొనిరి. ఇంత కాలమునకు విచారణసంఘమువారి రిపోర్టు వెలువడినది. వెనుక నెట్టి వసిపూత సమాధాన మేతెంచెనో, నేడట్టి రిపోర్ట్ వెలువడెను. అప్పటిసమాధానమే రిపోర్టురూపము దాల్చెను. కూలీల అక్రమములు నిరసంబుజెను. పోలీసు వారి చర్యలు మాత్రము సమంపబడెను.

భారతీయుల ప్రాణములైన ఎంత చులకనగ తూచుచున్నారో, రిపోర్టుబట్టి గ్రహింపవచ్చును. కూలీలు నిరాయుధులయినను, స్వల్పముగ నిరోధము జూపినను, వారిపై తుపాకుల ప్రేల్పుటకు వెనుదీయుటలేదు. హిందూదేశమునం దట్టిస్థితి ప్రబలి యుండ, వెలుపల ప్రబలుట వింతయా? స్త్రీలు సయితము నిహతులగుటజూడ, ఎట్టి ఘోరకృత్యములు లా అర్జునులవేర జరుగుచున్నవో కనుగొనవచ్చును. కూలీలలో నశాంతి మిక్కుటమై సమ్మె జరిగినట్లు. తదనుగుణ్యముగ నెక యూరేగింపు వీధులగుండ బయలుదేరెనట్లు. మొదట యూరేగింపు శాంతముగ జరిగినను, పిమ్మట అక్రమచర్యలకు బూనెనట్లు. పోలీసువారు జాగరూకులై యుండి, శాంతిని నెలకొల్పిరట. మరునాడు యూరేగింపులు నిషేధింపబడెను. పోలీసువారు గుంపులను చెదరగొట్టుటకు బూనుకొనిరి. కూలీల యిబ్బందుల గనుగొనుట కధికారులు ప్రయత్నింపక, బలమే సాధనముగ బెట్టుకొనిరి. జారిటవునుకు బోయెడిగుంపును చెదరగొట్టుటకు, పోలీసువారు ప్రయత్నించిరి. తుపాకులను ప్రేల్పవలసివచ్చెనట్లు. తత్ఫలముగ 13

గురు చనిపోవుటయు, పదు నెనిమిదిమంది గాయపడుటయు తటస్థించెను. చనిపోయినవారిని పరీక్షింపగ, వీరు లా ప్రకారమయినను శిక్షింపబడెడివారేయని విచారణసంఘమువారికి దోచెను. విచారణ సంఘమువారి విధముగ మనస్సమాధానము గావించుకొనుచున్నారు. న్యాయాధిపతిచే శిక్షింపబడుటకు బదులు, పోలీసువారిచే వధింపబడిరి గాబోలు. ఇరువురు స్త్రీలలో నెకస్త్రీ నేరము జేసినా లేదా యని సందియము గలదట. రెండవ స్త్రీమాత్రము ఇంటిలోనుండగ చనిపోవుట విచారకరమయినను, యిట్టి అల్లరులలో నిరపరాధులు కొందరు చనిపోవుట ఆశ్చర్యముగాదట. మరియొక సంగతిని గమనింపవచ్చును. సమ్మె ప్రారంభించినదియు, యూరేగింపుల నేర్పాటు జేసినదియు, హైందవేరులే. జరిగిన అల్లరులకును వీరే కారకులు. భారతీయులు, కూలీలవేతనముల హెచ్చుగావలయునను కోర్కెపట్ల సానుభూతిజూపి. అయినను చనిపోయినవారిలో నత్యధికసంఖ్యాకులు భారతీయులగుటకు కారణమేమియో తెలియదు. పరిస్థితులను గమనించిన, భారతీయులనిన నిసుమంతయు లక్ష్యములేదని విదితమగుచున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రిపోర్టును ప్రచురించిరేగాని, అందుపై తమయభిప్రాయమేమియో తెలుపకబోయిరి. భారతీయులపట్ల ఇతరుల కెంత లక్ష్యముగలదో, ఇండియా ప్రభుత్వమునకును అంత లక్ష్యమే గనుపించుచున్నది. అన్ని దేశములందును భారతీయుల స్థితి దాదాపు నొక్కరీతిగనున్నది. వారిహక్కులను కాపాడుట కెవరును శ్రద్ధవహించుటలేదు. ఇట్టి స్థితిలో వారితోమమును వారే కాపాడుకొనుట ధర్మముగాదా? స్వరాజ్యసిద్ధిపలనగాని, వారి సంకటములు ఇంటనుగాని వెలుపలగాని దొలగిపోవు. బ్రిటీషు గ్వయానా స్వర్గతుల్యమనియు, అక్కడి సందర్భములు వేరనియు భావించెడివారుండు నెడల, విచారణసంఘ నివేదికము అట్టివారిభ్రమను పూర్తిగ దొలగింపగలదు.

అపవిత్రమగు ధనము

కడచిన మద్రాసుకార్యచేషను సభలో, మద్య సంబంధముగ రివియూకు బదులు మద్రాసుప్రభుత్వమువారు కార్యచేషను కీయదలచిన 13 వేల రూప్యములను తిరస్కరింపవలయునని వ్యాసారావు గారొకతీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. అయ్యది అపవిత్రమగు ద్రవ్యమని వ్యాసారావుగారు పేర్కొనిరి. కాని యీసామ్యమును పోగొట్టుకొనుటకు కార్యచేషనుసభ్యులు సంసిద్ధుడలేదు. ప్రభుత్వపు ఎక్సైజు పరిచాలనపద్ధతి, ప్రజలఆరోగ్యమునకును, శాంతికిని, పురపాలనసభ్యమునకును భంగము కలిగించుచున్నది గావున, చెన్నపురిలో మద్యపానమును తగ్గించుటకు ప్రయత్నింపవలయు ననియు, కల్లంగడుల నేయే ప్రదేశములం దుంచవలయునో అట్టి నిర్ణయాధికారమును కార్యచేషనువారి కొనగవలయుననియు, ఏకగ్రీవముగ తీర్మానింపబడెను. ప్రభుత్వపు ఎక్సైజు పద్ధతి సర్వోత్కృష్టమని భావించి, తరుచుగ సమర్థించెడి మంత్రిగారు, కార్యచేషను తీర్మానమును గమనించి యయినను, తమ పద్ధతులను సవరించుకొనుట శ్రేయస్కరము. సంపూర్ణనిషేధము గాకున్నమాన, లోకలో అష్టను

పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టుటకయినను ప్రభుత్వము వెనుదీయుట శోచనీయము. మద్యపాన సంస్కర్తల ప్రయత్నములకు, ప్రభుత్వపుచర్యలు నిరోధము కలిగించుచున్నవిగాని, సహాయ మేమాత్రము నలుపుటలేదు. మద్యపు రాబడి తగ్గిపోవునను విచారము దొలగనంతవరకు, సంస్కరణముల కవకాశముండదు. కార్యచేషనుతీర్మాన మంతమాత్రము తీవ్రమయినదిగాదు. కల్లంగడుల నేయే ప్రదేశములం దుంచవలయునో, నిర్ణయించుటకు స్థానికసంఘములే అర్హములని బాలుడయినను జెప్పగలదు. పురమధ్యమునను, ఇండ్లసందునను కల్లంగడులను నెలకొల్పుటచే, కలిగెడి భీభత్సమును వర్ణింపనలవిగాదు. చెన్నపురిలో ప్రజలు దట్టముగ నివసించుచోటుల, కల్లంగడుల బెట్టుటకు లైసెన్సులనిచ్చుట ఎంత ఏహ్యమగుపనియో యూహించుట సులభసాధ్యము. ప్రజలను మద్యపాన విముఖులుగ జేయుట కివి మార్గమని ఎవ్వరును ఎంచజాలరు. అన్నినగరములలోను, చెన్నపురియే ఎక్కుడు దుస్థితియందున్నట్లుల గనుపించును. ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారుగాని, నాయకులు గాని శ్రద్ధవహించుచున్నట్లుల గనుపింపదు. ప్రజల మొరలు నిరర్థకములగుచున్నవి. కల్లంగడుల స్థానమును నిర్ణయించు బాధ్యతను స్థానికసంఘములు వహించుచో, ప్రస్తుతపు దుర్గతి కొంతవరకయినను దొలగిపోవును. గుజరాతునందు నిమ్మజాతులవారు, తాము కల్లు త్రాగమని శపథమూనినట్లులను, కల్లంగడులకు నష్టము వాటిల్లినట్లులను, అధికారులు జోక్యము కలుగజేసికొని నిర్బంధించుచున్నట్లులను, గాంధీ మహాత్ము డింతకుమునుపు తెలిపియుండెను. మద్రాసు కార్యచేషనుబోలు బాధ్యతగల సంఘముల హితమును సయితము పెడచెవిని బెట్టునెడల, మద్యపానము నాపివేయు విషయమున ప్రభుత్వము వారు విముఖులుగ నున్నట్లుల విదితమగును.

సామ్రాజ్య శాసనసభ

సామ్రాజ్య శాసనసభలో, మద్రాసు ప్రభుత్వ కార్య నిర్వాహకసంఘము విషయమై రంగస్వామి అయ్యంగారు ప్రశ్నవైచిరి. కార్య నిర్వాహక ప్రభుత్వ సభ్యులసంఖ్యను తగ్గించు నుద్దేశ్యము గలదా, సభ్యులలో సగముమంది భారతీయులుండవలయునను ఏర్పాటుచు విడనాడెదరాయని, అయ్యంగారిడిగిన ప్రశ్నకు, అట్టి యుద్దేశ్యములేదని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు బదులు జెప్పిరి. తెంపరే నియామక విషయముతో తమకెట్టి సంబంధములేదని వీరు బలికిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి జవాబుజూచిన, త్వరలో ఖాయపుఖాల్ పూర్తి జేయబడునని స్పష్టమగును. నూతననియామకము త్వరలో ప్రకటింపబడునని ఎంచెదము. కోతుల ఎగుమతివిషయమై స్థానికప్రభుత్వములతో తాము సంప్రతించితిమనియు, అందరును జవాబుల నింకను పంపలేదనియు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సూచించిరి. ఈవిషయము, భారతీయుల మనముల నాందోళన పరచుచున్నదనుటకు సందియములేదు. పేషుకరెన్సీ సవరణచట్టము, కొలదినవరణతో సంగీకరింపబడెను. ఈచట్టము,

బ్లాక్టెటుగా రనుకొనినంత సులభముగ నంగీకరింప బడలేదు. శాసనసభ్యులు పలువురు బ్లాక్టెటుగారి పద్ధతులను ఖండించిరి. మారకపురేటును శాశ్వతముగ నిర్ణయించక, తాత్కాలికపు పర్వాటుల గావించుట పాడిగాదని తెలిపిరి. పేషరుకరెన్సీయందు ఎక్కుడు మొత్తమును జేర్చినంతమాత్రాన విశేష ప్రయోజనముండదు. రెండుపిల్లింగుల మారకపు పర్వాటు మిథ్యయైనను దానిప్రకార మింకను జీతములు మున్నగునవి ప్రసాదించ బడుచున్నవి. శాసనసభ్యులు బంగారుపరిమాణమును గోరుచున్నారు. నాగరికదేశములన్నియు బంగారువిలువ నంగీకరించుచున్నవి. ఇంగ్లండుగూడ యీ దారి నే త్రొక్కుచున్నది. ఇటీవల గోల్డ్స్టాండర్డును ప్రవేశపెట్టుట ముఖ్యమని మా కెన్నాగారు అభిప్రాయపడిరి. బ్లాక్టెటుగారికి మాత్రము గోల్డ్స్టాండర్డు బనికెరాలేదు. ప్రాతపద్ధతుల వీరికి రుచించుచున్నవి. ప్రపంచమంతటను బనికెవచ్చెడి కరెన్సీపద్ధతి ఇండియాకు బనికెరాదు గాబోలు! అన్ని విషయములలోను ఇండియా అడుగున బడియుండవలసినదేనా?

శాసనసభల ఎన్నికలు: క్రిమియలుగిత్తు

శాసనసభల ఎన్నికలకు నిలచుటకు, క్రిమియలు నేరములక్రింద విధింపబడినశిక్ష యడ్డువచ్చుచున్నది. అట్టివారు అయిదుసంవత్సరములలోపల అభ్యర్థులుగ నుండుట కర్హులుగారని విధింపబడెను. ఈ నియమముక్రింద, పలువురు దేశభక్తులు శాసనసభ్యులగుటకు వీలుపడలేదు. రాజకీయ నేరములకును మామూలు నేరములకును విభేదము జూపబడలేదు. ఇట్టి క్రూరనియమమును తీసివేయవలయు నను యభిప్రాయము చాలకాలము నుండి ప్రబలియుండెను. ఇటీవల, జాయింటు కమిటీవారు లండనులోగూడి, యిట్టి యక్రమనిబంధనను తొలగించిరిని, తెలిపియుంటిమి. ఇప్పుడు మరి కొన్ని విషయములు దెలిసినవి. జాయింటు కమిటీ సమావేశమునందు, ప్రజాశయ ప్రతికూలురగు మిడిల్టన్ ప్రభువు, మాంటాగూ ప్రభువు, సర్ హెన్రీ క్రైయికు, సర్ ఛార్లెసు ఏటుగార్లు, యానియమమును తొలగింపగూడదని పట్టుబట్టిరి. మిగిలినవారందరును నిర్బంధమును తొలగించుట కంగీకరించిరి. వీరిలో విల్లింగ్డను, హార్డింజి, మెన్టన్ ప్రభువు మున్నగువారలు గలరు. ఇప్పుడు గావించిన మార్పు ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యములను కొంతవరకు రక్షింపగలదు. జాయింటు కమిటీవారు వివేకముతో ప్రవర్తించినందులకు వారి వభినందించెదము.

ఈజిప్టు: ఛేంబర్లెనుగారు

తన ఎన్నికలను స్వేచ్ఛగ నిర్వహించుకొనుటకు ఈజిప్టుదేశమునకు హక్కుగలదు. ఎన్నికల ఫలితము ఇంగ్లండుకు రుచింపకబోవచ్చును. ఈ సమయమున ఛేంబర్లెనుగారు ఈజిప్టును బెదిరించుట అసభ్యముగ దోచుచున్నది. జగ్గుల్ పక్షమువారి నెన్నికొనవలదని, ఛేంబర్లెనుగారి వాక్యములు జెప్పకనే చెప్పుచున్నది. ఈజిప్టుకు పేరుకు స్వాతంత్ర్యమిచ్చినను, ఇంగ్లండుచెప్పిన చొప్పున నడుచుకొనవలయుననుట, స్వవచన వ్యాపారముగను. ఇట్టి

సంకుచిత పద్ధతులవలననే ఇంగ్లండు తన గౌరవమును కోల్పోవుచున్నది. ఛేంబర్లెనుగారు రెంత బెదిరించి నను, ఈజిప్టు ప్రజలు జగ్గుల్ పాపాగారి నాయకత్వమును విడనాడరు. జగ్గుల్ గారి పలుకుబడిని తొలగించుటకు జేసెడి ప్రయత్నములు విజయముగాంచజాలవు. కన్సర్వేటివు మంత్రులు దూరమాలోచించక, వ్యవహారములను తెగువరకు బిగించుట పాడిగానేరదు. వీరు బ్రిటీషు గౌరవప్రతిష్ఠలను మది నెంచక, తాత్కాలిక లాభమునుమాత్రము జూచుకొనుచు, స్వయంనిర్ణయ స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము గలిగించుట శోచనీయము.

దార్శిద్ర్యము నేరమా?

పాశ్చాత్య నాగరికము దార్శిద్ర్యమును, అజంబరరాహిత్యమును నెంత నిరసనభావముతో జూచుచున్నదో జెప్ప నక్కరలేదు. దార్శిద్ర్యమును నేరముగ పరిగణించెడి దృక్పథమును సింహళ ప్రభుత్వము వారాచరణలోనికిదెచ్చి, కృతకృత్యులగుచున్నారు. కిలాఫాత్ రాయబారులను సింహళ ద్వీపములోనికి రానీయకబోయిరి. కారణ మేమని నిలొను శాసనసభలో ప్రశ్నింపగ, రాయబారమును నడిపెడి క్విరేషీగారియొద్ద రెండురూపాయలకన్న నెక్కువ సొమ్ము లేదను కారణమును చెలిపిరి. సెకండుక్లాసు టికెట్టు దీసికుని వచ్చిన, స్వరాజ్యప్రతికకు మానేజరగు వెంకట్రామనుగారి నెందుకు రానీయలేదని యడుగగ, వారియొద్ద పది రూపాయలుమాత్రమే గలవని ప్రభుత్వమువారు సమాధానముజెప్పిరి. నూట ఏబదిరూపాయలకు తక్కువలేకుండ సొమ్మును జేబులలో బెట్టుకొని వచ్చినగాని, వారిని సింహళమునకు రానీయరు. ఏమి యానియమము! కద్దరుధరించినవారు ప్రవేశించినపుడు, యిట్టి పనికిమాలిన నిబంధనలన్నియు పైకివచ్చును గాబోలు!

నల్లమందుసభ: హైందవాభిప్రాయము

నల్లమందుసభ తుదకెలుల తీర్మానించినను, హైందవాభిప్రాయము నల్లమందు నిషేధమునకు ప్రతికూలముగనున్నదను దురభిప్రాయమును పోగొట్టుట యవసరము. ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రతినిధియగు కాంపుబెలుగారు, అమెరికా మున్నగు దేశములు గోరెడి సంస్కరణమునకు హిందూదేశము ప్రతికూలముగ నున్నదను దురభిప్రాయమును నెల్లడి జేసిరి. బెల్గాం కాంగ్రెసుసభవారు, నల్లమందు నిషేధము నామోదించుచు తీర్మానించిరి. ఈ తీర్మానము నల్లమందు సమావేశమునకు తంతి వార్తద్వారా తెలియజేయబడెను. సమావేశ సభ్యుల కీ విషయము దెలుపబడెనని వినుటకు సంతసించెదము. నిజము చిరకాలము దాగజాలదు. హైందవాభిప్రాయము, ప్రపంచ కళ్యాణమునకు వ్యతిరేకముగాదని, ప్రాజ్ఞులు తెలిసికొనుట కవకాశ మేర్పడినది.

శాసనసభాధ్యక్షుని ఎన్నిక

మదరాసు శాసనసభాధ్యక్షులుగ గా. స్వామి కణ్ణపిళ్లగా రెన్నుకొనబడిరి. వీరికి ప్రభుత్వసభ్యులును, జస్టిసుపక్షమువారును అనుకూలముగ వోటు జేసిరిని తెలియుచున్నది. ఆనుభవజ్ఞులును, ప్రజా

నియుక్తసభ్యులు నగు ఎ. యస్. కృష్ణారావు పంతులుగారి నెన్నుకొనక, అధికారులును ప్రభుత్వ నియమితసభ్యులు నగు పిళ్లగారి నెన్నుకొని, మదరాసు శాసనసభ తన యసమర్థతను లోకమునకు చాటినది. ఇట్టివిషయమునగూడ జాతిభేదమును గనుబజచి, అమూల్యముగ ఎన్నికహక్కును వ్యర్థపరచుటచే, శాసనసభ తన గౌరవమును పూర్తిగ కోల్పోవుచున్నది. స్వామి కణ్ణపిళ్లగారి నియామకము పట్ల స్వయముగ మాకెట్టియాక్షేపణ లేకున్నను, శాసనసభ తన హక్కును మాత్రము కోల్పోయినందులకు విచారించెదము.

కీ॥ శే॥ సత్యవోలుగున్నేశ్వర రావుగారు

రాజమహేంద్రవరమునకు మకుటములేని మహిపతి

వెనుక చూపు లేని నెరదాత

అంధ్రనాటకరంగోద్ధారకుడు భాషాపోషకుడు అఖిలాంధ్రలోకమునకు చిరవరచితులగు శ్రీ సత్యవోలుగున్నేశ్వరరావుపంతులుగారు నిన్న 2 వ తేదీరాత్రి రాజమహేంద్రవరమున స్వగృహమున స్వరస్తులెరనియు వీరు కొన్ని నెలలనుండి వ్యాధిగ్రస్తులై యుండిరినియు నేడు రాజమహేంద్రవరమునుండి మా విలేజిరి పంపినతంతివార్తనుచూచి మిక్కిలి చింతించితిమి. రాజమహేంద్రవరమున పేదలలో వీరిసహాయమును బడయనివారు లేరని చెప్పటయం దెట్టి అతిశయోక్తియును లేదు. వరద, బులంట్లు వ్యాధులు, యింట్ల తగులబడుట, మున్నగు ప్రమాదములు కలిగినపుడు వీరతిసాహసముతో ముందు లనిచిధన మొసంగియు, అన్నదానముచేసియు, వస్త్రములు నెనంగియు యింట్లకట్టుకొనుటకు పరికరముల నెనంగియు, సకలవిధముల వేనవేల కుటుంబములకు సేవయును, సహాయమునుచేయుండిన వదాన్యశిరోమణులు. ప్రాజ్ఞతపచ్చినదాదిగ ఆంధ్రనాటకరంగము నం దత్యశికమగు సభిమానముతో వేలకొలది ధనమును వెచ్చించి పనిచేసిరి. చింతామణినాటకసమాజమును నెలకొల్పి ప్రాణదముగా పోషించిరి. బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహంగారిని ప్రోత్సహించి చాల నాటకములను వ్రాయించిరి. వానిని స్వకీయ చింతామణి ముద్రాశాలయందే మొదట ముద్రించిరి. కేసరియను వారప్రతికను రాజమహేంద్రవరమున నెలకొల్పి శ్రీయుత చిలుకూరి వీరభద్రరావుగారిని సంపాదకులుగా నేర్పరచి చాలకాలము సాగించిరి. ఆశయలోనున్న వారిని కాపాడుటలో వీరగ్రగుణ్యులు. ఆపద్బాంధవులను పేరు వీరికి సార్థకమగును. రాజమహేంద్రవరమున వీరికిగల పలుకుబడి అపారము. పెద్దలకును పిన్నలకును కవులకును నటులకునుగూడ వీరు కడు సులభులుగానుండిరి. వీరు, సోదరులగు బంగారురాజుగారిని బంధువర్గమును పెద్దకుటుంబమును అపారముగ మిత్రమండలిని దుఃఖసాగరమున ముంచి దివికేగిరిని తెలుపవలసినచ్చినందులకు చాల చింతిలుచున్నాము. వీరి బంధుమిత్రులకు మా సానుభూతి నందజేయుచు వీరి ఆత్మకు శాంతిని ప్రసాదించ భక్తిపూర్వకముగ పరమేశ్వరుని వేడుకొనుచున్నాము.

శీశెట్టి, జనవరి 31:—వర్తసలందుడు విశ్వాసముతో
ప్రారంభించినయిదు నిమిషములకు ఈ సమయము వాగుండు
నవియు ఏ తర సంఘాధ్యక్షుడు తెలియజేయును.

విరిపు రివల్లికు ప్రదర్శనము

డబ్లిన్ లో పోరాటము

డబ్లిన్, ఫిబ్రవరి 2:—జాతీయపక్ష సభ్యులు డెయిలీ పార్లమెంటులో తిరుస్థానములకు రాజీనామా నివృత్తుచే ఎన్నికలు జరుగవలసినదని ప్రభుత్వసభ్యులను బలపరుచుటకు గొప్పపథ జరిగెను. కాన్రేపుగాను చెప్పునరికి ఒకమూల అభి నందనము ఒకవంక పిల్లిమాలెలు బయలుదేరినవి. డివెలరాగాక గావలెను అని ప్రజలు మిన్నంటునలుల అరచిరి. అందని ప్రాను పండ్లకు అట్లునాచిన ప్రయోజనములేనని కాన్రేపుగాను ప్రజలను ప్రతిపక్షముగ ప్రభుత్వము నివ్వెరి. సభ చాల గోలగ జరిగెను. ముగ్గురిని అరస్తుజేసిరి. కొందరిని తరిమిజేసిరి. సభ చెరిగిన పిదప చాల పోరాటమును సల్పబడెను.

కై డ్ అ డ్ గో ల

అడైకున్నవారి క్రొత్తయెత్తు

లండన్, జనవరి 21:—నలుగురుకై డ్ అ డ్ గో లుండి పెదలగొట్టబడినపుడు క్రొత్తఇండ్లలో మరల ప్రవేశించిరి. ఒక ఇంట్లో ఉండగూడదన్న ఉత్తరువు ఇంకా ఇంటికి వచ్చినచు గాన ఆ ఇంటివారు ఈ ఇంట్లోని ఈ యింట్లో వారు ఆయింటికిగో మార్చుకొనుచున్నారు. ఆ ప్రకారము ఇండ్లను మార్చుకొనుట నేను ప్రార్థింపబడి.

మరణవా ర్

సర్ జేమ్స్ యోజుగాను చరిపోయిరి.

మిదందుబ్యాంకు వ్యవహారములు

లండన్, ఫిబ్రవరి 2:—రాబిన్ సన్ ఆఫీయోగములో ప్రతివాదులుగ నున్నవారు మిదందుబ్యాంకుతీర్పుపై అపీలు జేయుచున్నారు. రాబిన్ సన్ గారు ఈపీలు జేయుచున్నారట. తనవిషయముగాక ఇతర విషయములనుగూర్చి జేయు చున్నారు.

తాను తనభార్యయు బ్యాంకును మోసముజేయుటకు కుట్రను బన్నిరనవిషయమునుగూర్చి గాక ఇతరవిషయము లనుగూర్చి అపీలుజేయుచున్నారట.

గ్రీకు మతగురువు

తురుష్కులు నెడలగొట్టుట

ఏథెస్సు, ఫిబ్రవరి 1:—వై నివయమును ఆక్షేపించుచు ఏథెస్సు ప్రధానమతగురువు యూరపు అమెరికాలోనున్న అన్ని దేవతలను అధికారులకు లేఖనంపిరి.

అట్లు ఇదివరలో తీసివేయుటకు నిశ్చయించిన నేనలను నిలుపుటకు మరల ఏర్పాటుజేసిరి.

ఫిబ్రవరి 2:—ప్రజలు ఈవిషయమై తగిన చర్యను ప్రాయశ్చిత్తముగ దీసికొనవలెనని పెద్దసభ జేసిరి. తురుష్కులయినవారి కార్యాలయమును పోలీసువారు కాపాడుటపై వచ్చెను. ఈవిషయమై గ్రీకు ప్రభుత్వమువారు తురుష్కు ప్రభుత్వమునకు ఆక్షేపణను తెలియజేయుటకు నిశ్చయించె నట.

సోవియటులకు ప్రాంసుపై కోపము

పచ్చుట

స్నేహము కదరదనుట

లండన్, జనవరి 28:—యూరప్ టెలిగ్రాఫ్ ప్రభుత్వము ప్రాంసును కొనియాడుచులేదు. మీదుమిక్కిలి ప్రాంసు సోవియటుల కోపాన్నికే ఇంధనముగుచున్నది. సోవియటులకు ప్రతిహతులగు విధానమును ప్రాంసు ప్రారంభించెనని నిందించుచున్నారు. సోవియటులపై బాల్లికు రాజ్యములన్నియు ఏకమగుటకు మోరీతులుగాను అభినందించిన సోవియటు లాతనిని దూరుచున్నారు. దీనివలన స్నేహము కుదురుట అసంభవమనియు దీనివలన మరల చెడిపోవుననియు ఇత్తేస్తే యా పత్రిక నుడువుచున్నది.

రస్సోజపాను ఒడంబడిక

రహస్యపు ఒడంబడిక

పార్సిస్, ఫిబ్రవరి 1:—రిషియాకు ప్రతిహతులగు ఒడంబడికలలో జేరమని జపాను అభయమిచ్చి తమ ఒడంబడిక లో మరకునేర్పాటు చేసికొన్నారనుసంగతి అసత్యమని తెలుపుచున్నారు. మరియు ఈకోణముచే బాతినమితి జేయుట తీరుపులలో జోక్యము గలుగజేసికొనరను మాటగూడ అసత్యమనుచున్నారు.

ప్రస్తుతము ఉభయములకు ప్రతిహతులగు నుండు ఒడంబడికలను మన్నించమని పరస్పరముగ అభయముల నొసంగురనియు, అంతియగాని ఒడంబడికనుగాని అట్టి వాగ్దానమునుగాని జేసికొనలేదని తెలుపుచున్నారు.

నర్దారుహత్య ప్రతిధ్వని

ఈజిప్టు సరిహద్దులు

కెయిరో, ఫిబ్రవరి 2:—బ్రిటిష్ పారిపోవుచున్న ఇద్దరిని (వీరిపేరు తెలియదు) బట్టుకొనిరి. వీరివద్ద దండంబులైన్సు (తూటాలు) పిస్తోళ్లున్నవట. అంగ్లసర్దారుహత్య విషయమై ఈ ఆరెచ్చు చాల ముఖ్యమైనదనుచున్నారు.

భారతదేశ భావిపరిస్థితులు

ఒడ్వయరుగారి కనుపుబుద్ధి

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంలివార్త)

లండన్, ఫిబ్రవరి 2:—భారతదేశ భావిపరిస్థితులను గూర్చి సర్ మైకేలు ఒడ్వయరుగారిట్లు తెలియజేసిరి. మన ఆశ్రయమున ఇండియాలో మనము మనబాధ్యతను మునుకొంటిమేని ప్రమాదమున్నది. మనబాధ్యతను అధికారము మునుకొంటిమేని ముప్పుములో ఒడిపోయినదానికంటె ఎక్కువపరాజయ ముగిసిపోయినను, ఇట్టి అపాయకరమగు విధానమును రెండు దురతులతో ఆపుజేయవచ్చును.

భారతీయుల యభివృద్ధినిమిత్రమును క్షేమము కొఱవకు బ్రిటిష్ ప్రజలును, పార్లమెంటువారును తమ నైతికశాసన బాధ్యతను గుర్తింపవలెను. చలింపని విధానము నవలంబించుటకు నిశ్చయించి జనసామన్యము యొక్కయు విద్యాధికుల యొక్కయు యభిప్రాయములను గనుగొని ఇదివరలోజేసిన దౌర్బల్యమును పరిశోధనలను, ఆ ప్రభుత్వవిధానమును మార్చవలెను. ఏదేండ్లనుండి మనకు ఆప్రతిష్టను దెచ్చుచున్న ఉత్త నిష్ప్రయోజనములగు రాజీనామాలను తీసివేయవలెను. ఇండియాలో మనవిధానమును అమలు జరిపించుటకు సమర్థులను, నిష్పాక్షికులను నగు బ్రిటిష్ అధికారులను నియమింపవలెను. తగినవారిని నియమింపవలెను. ప్రస్తుతము చున్న ప్రభుత్వము వారు లీకమీదను నివేదికము నంగీకరించిరి.

సగము అమలులోబెట్టిరి. ఇండియను సివిలు సర్వీసును పోలీసు సర్వీసునుగూర్చి లను భయములేకుండగాపాడి వారికి సౌకర్యములను గలుగజేసిరి. ఇందులో సగముమంది బ్రిటిష్ అధికారులే నియమించెదరు. భారత రాచీయవేత్తలను తప్పివరచుటకు ఈలీ నివేదికను వలెన పెద్ద ఇండియను సర్వీసు విషయమై తీసివేసిరి. అనగా దీనికి ఆర్థులు ఒకతరములోపుగ బ్రిటిష్ వారు ఈ ఉద్యోగములలో లేకుండ జేయవలెననే అంత రించునన్నమాటే. ఈమార్పులు భారతీయులలో శ్రీమంతులగు వారి కోర్కెలప్రకారము జేసిరి. జనసామాన్యమును ఆలోచింపలేదు. ఈమార్పులు పీడి ప్రతిహతులగు నున్నవి. అయినప్పటికిని పార్లమెంటువారు ఈజనసామాన్యమునకు సంరక్షకులుగ నున్నారు. వీరు జనసామాన్యముయొక్క లాభములను గాపాడెదరుగాక.

సర్ విలియము విన్సెంటుగారి వ్యక్తున

సంస్కరణపద్ధతియే యుండవలెను.

సర్ విలియము విన్సెంటుగారు లండన్ లో ఇండియాను గూర్చి యిట్లుపర్యవేసిరి. మాతన శాసనసభలు బాగుగ నే పని జేయుచున్నవి భారతీయులకు బ్రిటిష్ వారికి సమగ్ర భావము కుదుచ్చుచున్నది. ఇండియాలో అసంతృప్తి చాలవరకు తగ్గిపోయినను యింకా నెక్కువ భాగము మిగిలియున్నది. మహమ్మదీ

యులు తిరిగి ప్రభుత్వము వారి పక్షము గుచున్నారు. వారిలో ఎలమం మందికి హిందూ రాజ్యమునందుకన్న బ్రిటిష్ రాజ్యమునందే యెక్కువ న్యాయముండును నమ్మకముగలదు.

భారత దేశమిప్పుడు రాజకీయాందోళనయందు విసిగి పోయినది. భావి యభివృద్ధికి ప్రతిబంధకముగనుండునని భయపడుచున్నది. ఇప్పటికి చాల ప్రమాదావస్థగలదు.

అరాజకము—ప్రభుత్వచర్య

ఇండియాలో బాల్లనిజము ప్రచారము జరుపుటకు యత్నములు గలవు. దీనికి ప్రోద్బల ముండకపోయినను, ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధ చర్యలవలన బాల్లనిజము యాభిప్రాయ గలదను నమ్మకమున్నను, ఇండియానుండి బ్రిటిష్ వారు విరమింపవలెనను నూచనలగాని, స్వపరిపాలన తీసివేయవలెనను నూచనలగాని అంగీకరింపబాలము. సంస్కరణలను భక్తితో అనుసరించి నిర్వహింపవలెను. కష్టములనేములున్నను పని మాత్రమంత నిరాశజెంతులనెట్లు లేదు. మూడు రాజకీయ పక్షములు ఇండియావిషయమున ఎల్లప్పుడు ఒకే విధానమునను సరింపవలెనను ఒడంబడికగలిగియుండికేని బ్రిటిష్ వారి ఇండియావిధానము స్థిరపడును. భారతదేశము శాంతియుగానుండి నవో స్వపరిపాలనవచ్చియేయుండును. ఇప్పుడులోపముగాను న్నది స్థిరత్వమే.

కాని ప్రజలకు దేశసంక్షేమ పథకులయందు శిక్షణ గరపుట, నియోజకవర్గములకు ప్రజాతత్వపాలనాసంస్థల జ్ఞానముగలిగించుట, మతకలహముల తొలగింపజేయుట జరగవలసి యున్నది. దానికై కొంత గడువుండువలెను.

ఈజిప్టు

అంతోనిగారిపై నేరములు తొలగింపబడెను

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంలివార్త)

కెయిరో:—ఇప్పటి కింకను ప్రభుత్వప్రకటన లేకున్నను, స్టేటు రాజ్యముల డైరెక్టరు అంతోనిగారిపై జగ్గులు ప్రభుత్వమువారు జెచ్చిన నేరములనుండి కాన్రీవారు విడుదల జేసినట్లు జేషియట్రికలు ప్రకటించుచున్నవి. ప్రభుత్వ భూములు విక్రయించుటను గూర్చి ఇదివరకు అందరు నెక్రటరీ గానున్న అబ్దులుఫత్తే పాపాగారిపై అంతోనిగారు కొన్ని నేరములు నూచించినట్లు ఫిర్యాదు జేయబడెను. అంతోనిగారు తనపై నేరమును నిరసించి రుజువుజేయుటకు తగిన విచారణ సలహాగోరిరి. అంతోనిగారిపై నేరములు చాల ఆందోళన కలిగించెను. సేనాని అల్లంబీగారు జగ్గులుగారికి లేఖనుగూడ వ్రాసిరి.

బర్మాశాసనసభకు జాతీయసభ్యుడు వచ్చుట

రంగూను, ఫిబ్రవరి 2:—రంగూను విశ్వవిద్యాలయము తరఫున, శాసనసభలో నెన్నిక స్థానము భారీయయ్యెను. దానికి యు. డెయిన్ మాగుథ్, బాల్స్ట్రయగారు నిలచిరి. వీరికి 44 వోట్లు వచ్చినవి. ప్రతిపక్షులలో నొకరికి 22ను మరియొకరికి 15ను వచ్చుటచే బాల్స్ట్రయగారు గెలచిరి. వీరు జాతీయవాది.

మిత్రవియోగము

సీ. చిరకాలమిత్రులై కలగునన్నే శ్వర
రాయలు చనె శురరాజ్యమునకు
నను ఘోరవార్తను విననాయెగడ నేడు
యాంధ్రావనిని దుఃఖిమవలంప,
ఆడమ్మ లగువారి, ప్రాపుదాపగుయను
కాపాడుధీరుడే కడగనె కట!
కవివరపండిత గాయక నటశేఖ
రలని రాధాకుల సలిపి, దివికి
పోయెగడ, మిత్రరత్నము భూరి, చారు
వరయశికాయ మీధువి వదలి నేడు,
బంధముల దెంకి, ముక్తుడై, పరమతదవి
సారి, భవభయనాః, శ్రీహరిని జేర.
వెదురుముడి శేషగిరిరావు.

(b. (3.))

మదరాసు వార్తలు

కార్యాలయం:—ఎం. ఆకర్షణ సోదరుల కంపెనీ వారు 54 బంధు వీధిలోని కార్యాలయ వర్తకులు పంపిన గోడ కార్యాలయం పెద్ద అంకెలుగలది అందుకొంటిమి.

రాకపోకలు:—ఎల్. సి. కంకడనాథులు గారు ఒట్టపాలెంకు, జి. ఏ. సతేశన్ గారు ఢిల్లీకి వెళ్లిరి.

దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, ఎస్. శ్రీనివాసయ్య గారు, రా. బి. టి. ఏ. జేవిగారు మదరాసు సేతుదయం వచ్చిరి:—

స్టేటుకౌన్సిలు ఎన్నిక

టి. కివశంకరం పిల్లగారు మాక్స్టేట్ ప్రాయశ్చిన్నులు. నేను కాంగ్రెసువాదినికాదని కొంత మంది తలంచుచున్నారని నాకు తెలియవచ్చినది. ఇదిపారబాటబ్రాహ్మణము. నాకో ఆపరేషనును పెదలివేసిన తర్వాత నాలుగు చందా కొప్పుకొని నేను కాంగ్రెసులో చేరితిని. ఇక్కడ పెనుగొండ కాంగ్రెసు సంఘసభ్యుడగా నున్నాను. కాని నేను స్వరాజ్యపక్ష వాదనను మాత్రము అంగీకరింపను. వారి ప్రతిష్టాభినవాత్రము నాకు నచ్చలేదు.

హిందూధర్మాదాయముల చట్టము

గవర్నరు జనరల్ గారు హిందూధర్మాదాయముల చట్టమున కనుమతినిచ్చుచు అప్రూవ్ మార్కులనుసంపాదించి చెక్కునకుబడెతమ మార్గాండం పిల్లగారు కానసభలో చర్చింప నెంచి నోటీసునిచ్చిన సవరణల కధికారమియ్యబడినది. గవర్నరు జనరలు సమ్యక్తిని బడసిన బిల్లు వారిఅర్థముతో జనవరి 8 లేదా యిండియాగెజెట్టులోను మదరాసు ఫోరు సెంటుజార్జి గెజెట్టులో 20జనవరి లేదినను ప్రకటింపబడియున్నది.

హైకోర్టు

కృష్ణాజిల్లా మానసవర్తి దావా ఎల్లూరు మునిసిపలుచెయ్యుచుగారు మానేపల్లి శూర్య నారాయణ, కుండల సత్యనారాయణ గాల్పై తెచ్చిన మాన సవర్తిదావాఅందు పెనుబిల్లుగారి తీర్పుపై ఆపీలు వేడుచ యము న్యాయాధికారులచేతగాను విచారించిరి. న్యాయాధికారి క్రిందికి తీర్పుపై రివిజనుపిటీషను లంగీకరించి దావాదారు నకునోటీసునండు రివిజను పిటీషనులు పరిష్కరింపబడువరకు జిల్లా మునిసిపాలిటీల చట్టముక్రింద ఆర్డరును నిలుపుజేయువలెనని ఉత్తర్వు జేసిరి. రివిజనుపిటీషనులు త్వరగా పంపగోరిరి. బుర్రా సత్యనారాయణగారు ముద్దాయిత్వపున వాదించిరి.

“పాన్నూరు పోటీపందెములు”

ఈనెల చివరవరములో నిడుజ్రోలు వ్యాయామసంఘము వారు విజ్ఞాపన ప్రోత్సాహముకొరకు పుతాతన ప్రస్తుత విజ్ఞాపనకు చెడుచదు తప్పిండు పోటీపందెములపై జి టుమొందిన కుమారునూరుపాపాలనిలవగల వెండిగెన్నె యు బంగారు వెండిపతకములను బహుమానము యివ్వబడును. చివరమును తెలియగోరువారు నన్నపనేని కోటయ్యగారు వ్యా యానుసంఘము నిడుజ్రోలు అని వ్రాయవలెను.

రామదాసుగారి నెన్నుకొనుడు

సత్యమూర్తి, వెంకటపతిరాజుగార్ల విజ్ఞప్తులు “అఖిలభారత స్వరాజ్యపక్షమువారు రామదాసుగారి నిస్వపక్షాభ్యర్థిగా నిలువబెట్టుటచే నేను తమిళనాడు స్వరాజ్య పక్షము తరపున రామదాసుగారికి వోట్లు సేయవలసినదని నో టునుసంకలనము కొరుచున్నాను. రామదాసుగారు ప్రజాత్మ సల్పకృషి సర్వవిధము స్వరాజ్యము కావలెనని తమకు గల అఖిలావమాపుటకు ప్రజల రామదాసుగారి నెన్నుకొనుటయే నివర్తనము.”

స్వామూర్తిగారు

“మైజూరు మామూర్తిగా ఆహ్వానించుచు రామదాసు గారికి వోట్లు సేయవలసినదని నోట్లను కొరుచున్నాను” పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారు (మదరాసు కానసభ స్వరాజ్యపక్ష వాయకుడు)

బొంబాయి దారుణహత్య

ఇంకొకని బొంబాయిలో అరెస్టుచేసిరి బొంబాయిలో వివాదుకముల గేంకరు అనువరనిని పో లీసువారు అరెస్టుచేసిరి. ఇతడు వెనుక బొంబాయిలో బైటు వేరెయిడు లాకంపెనీలో యుద్యోగిగా నుండెను. మూడేండ్ల క్రితము యిందురు మహారాజా కొలువులో చేరెను. బొంబాయిలో నితడు మహారాజాగారి ఏజెంటుగా నున్నాడని తెలి యుచున్నది. దౌర్జన్యము జరిగినప్పటి నుండియు పోలీసువారి త నిని కనిపెట్టుచునే యుండిరి. ప్రతిదినమును పోలీసు ప్రధాన కార్యాలయమునకు వచ్చి కనపడవలెనని గూడ ఆజ్ఞాపించిరి. ఇతనిని ఇందురు తీసికొనిపోయి ఆచట వదిలివేసిరి గాని మ రల బొంబాయిలో అరెస్టుచేసి రిమాండులో నుంచిరి. (ఆ. ప్రె.)

బాపలాగారిత్తల్లి న్యాయవాదులు

నమరులను నియమించుట బాపలాగారి తల్లి పక్షమున జిన్నా, భూటాభాయి దేశాయి, థానుకు ప్రాంగునుగాళ్లు న్యాయవాదులుగా నియ మింపబడిరి.

మూడువారములలో గుబేరుడగుట

400,000,000 పానులు సంపాదించుట అమెరికా దేశమున పి.కాగ్ సగరమున వారమునకు 5 పానులు జీతము పుచ్చుకొనుచు గుమాస్తా (బుక్ కీపరు) గా నుండిన ఆర్తరు కట్టెను అనువతడు మూడువారములలోపున 400,000,000 పానులను సంపాదించెను. జనవరి 29 వ లేదని కట్టెను జూలియను బాక్సెనును మరొకరు వర్తకులను చెరి గోడుమంతును గుత్తగారిరి. 300,000,000 బునుల గోడుమంతు లను గుత్తగారిరి. అందువలన మితిలేని లాభమును గడింప గలిగి రి. (స్ట్రెయిటును తంతివార్త)

పోలోపందెములు

పాట్నూ, ఫిబ్రవరి 2:—ముజాఫరుపూరులో వీలరుదొర సానిగారు (వీరూరు, ఒరిస్సా గవర్నరుగారిభార్య) పోలోపందె ములలో గెలిచినవానికి బహుమానముల నొసగిరి. తిరిగి బయలు చేరి భార్యార్థర తిలుపురును పాట్నూకు వచ్చిరి.

సెంట్రలు హిందూపాఠశాల

వారజాసి, ఫిబ్రవరి 2:—ఆల్బారు మహారాజగారధ్యక్షతవహించి బాలురకు బహుమానములను బంచియిచ్చిరి. సభా ప్రారంభమున సంస్కృత శ్లోక సంతకరమున గావింపబడెను. పిమ్మట దేశమాతృకీర్తనము జరిగినది. మహారాజగారు, వార్షికముగ బహుమతులుగ రు 325/ లను పాఠశాల బాలుర యుప యోగమునకు రెండు పడవలను యిచ్చెదమని వాగ్దానమును జేసిరి.

మహారాజగారు నేడు ప్రత్యేకపుబండిపై యాల్బారున కు బయలుదేరిరి.

హిందూ విశ్వవిద్యాలయమును సర్ మాంటాగు బార్లో గారు సందర్శించుటకు బోయిరి.

వలీయుల్లాఖానుగారి కువ్యోగము

అహమదాబాదు, ఫిబ్రవరి 2:—డా. యమ్. వలీయుల్లాఖా ను చారిత్రుగారికి మాల్కమ్మునగారి బదులు ప్రభుత్వసహాయ న్యాయవాదిగా నియమించిరి. జి.వి. రాయప్ గారి జస్టిసు కైవసుగారి బదులుగానున్న, లలితమోహన్ దెస్సగారు రాష్ట్ర ప్రధానన్యాయవాదిగను నియమింపబడుదు రని చెబుచున్నావు.

తపాలు యోడలు

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 2:—శనివారము‘సింధియా’ ఓడ మా య జా కాలి వ క ని నా ర ము దా టి నది. బొంబాయికి 12 వ లేదీ 3 వ ము ను గు రు వా ర ము నాటి లంకకుతపాలుతో వచ్చు చు న్న ‘డే వ ట్లె’ ఓ డ శనివారము ప్రార్థన నాలుగుగంటకు మార్చెయ్యగండి బయలు చేరెను. 22 జనవరి లంకకు తపాలుతో, ‘నైవా’సింధి, యాదివాళ ప్రార్థన 8 లకు ఏడవరేపు వడలెను. బొంబాయి శుక్రవారము. గం 9 లకు వచ్చును.

మొండుగతి యేమి?

మాలానా హజరత్ మోహినిగారి ఉపన్యాసము

ప్రజలకొరకు ప్రజలకలిగవలసిన స్వరాజ్యము

అహమదాబాదు, ఫిబ్రవరి 2:— నిన్న నిచ్చటకు మాలానా హజరత్ మోహినిగారు దయచేసిరి. ‘ఉత్సవముతో’ ఊరేగించుచు పోతూలే మైదానమున కాయనగొనిపోవడెను. బహిరంగసహజేతుండు మోహిని గారు ఉపన్యాసము గావించిరి. అహమద్ నాబాదునందువారు నారియొక్క సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య ఆదర్శమును ప్రకటించిరి. అందులకు మాలానా గారు శిక్షితు లైరి. ప్రస్తుత మేరాజ్ కీయత్తు యువపియమ చేయ బాలకున్నది. సక్రమరాజకీయవిధానము లేనిది సక్రమ పద్ధతులనవలంబించి ఆందోళనము చేయుచున్నామని మితవాదులు చెప్పుట నిరర్థకము. సక్రమ ఆందోళనమునకేర బహిరంగ సహజేతులందు గావించబడిన తీర్మానములను అమలునందు చెట్టు ట కు మితవాదులకు వెన్నెముక లేదు. మహాత్మాగాంధీ గారిచే ప్రబోధింపబడిన దౌర్జన్యరాహిత్య ఆసహాయాద్యమును అనునజ్జల్లకారమే విరమింపబడెను. సక్రమమైనవి గానని వక్త చేప్రతిపాదించబడిన పన్నునిరాకరణ, కాపనోల్లంఘనతీర్మానములు కాంగ్రెసునందు ద్రోసివేయబడెను. కానసభలయందు నిరసనతీర్మానములను గావించి అధికపత్రములను స్వరాజ్యవాదులు ద్రోసివేయుచున్నాడు. మనముందుగలి రేమి? ఏప్రజాకీయ దేశమివలంబించుటకు జూపబడలేదు. గాంధీ గారి ఆజ్ఞప్రకారముగ పన్నుచెల్లించుట నిరాకరించుటకు బాల్కనీయందు గావించబడిన తీర్మానములు వారిఆజ్ఞే ము ను కార్యోత్సాహమును చల్లార్చెను. ఆములు జప్తుచేయబడినప్పుడు దౌర్జన్యము బయలుదేరు వని భయము గలిగించెను. దౌర్జన్యరాహిత్యము సమయానుకూలముగ ఉచితమైనదని అవలంబించబడెను. వ్యక్తికి ఆగారము సంభవించుచున్న గాంధీగారు దౌర్జన్యరాహిత్యమును నివలంబని చెప్పిరి. రైతులును కార్మికులును స్వరాజ్యమునుసంపాదించెదరు. అఖిలపక్షము లవారను బ్రతుకెందు దయాకరమేయుచున్న స్వరాజ్యప్రజా లికును వత అంగీకరించుటలేదు. అధినివేశరాజ్యము లనుభవించు చు న్న ట్టి ప్రతి ప తి ని నొండు బ ది యొ క సాపానమును వివరించుప్రజాళికగాని స్వరాజ్యముకా జాలదు. రాజులచే నియమింపబడిన గవర్నరు-జాగిరి, రాజులుగాని, వైకుంఠాయులుగాని స్వరాజ్యమునుండ వీలులేదు. ప్రజల సౌకర్యముకొరకు, ప్రజలచే పరపాలింపబడు, ప్రజలయేలుబడియే స్వరాజ్యము.

మాలానా అజద్ సోభానిగారు

వెనుకటి దినమందు యిచ్చటకు దయచేసిన మాలానా అజద్ సోభానిగారు హజరత్ మోహినిగారి ఉపన్యాసమును స్పష్టికరించి, వారు స్వరాజ్యస్వభావ నిర్ణయమున మోహిని గారు స్పష్టికరించినవిషయములతో ఏకీభవించిరి. మహమ్మదీయవిద్యావ్యాపకమునకు నోకఉద్యమమును ప్రారంభించి స్వేచ్ఛాముద్రమునందు హిందువులతో బాల్కనీవలయునని గుజరాతు మహమ్మదీయులను సోభానిగారు ప్రబోధించి నేటిఉదయమున బయలుదేరి మోహినిగారు భానుపురము వెడలుచున్నాడు. నూఫీరుకురుకు సయ్యదు అబ్దుస్సామిఖుదేమాహగారిగోకిసంవర్ధించుటకు వారిచ్చటకువచ్చిరి ప్రతిసంవత్సరమందును యామహానీయుని గౌరవార్థము జరుపబడు వార్షికోత్సవమును చిక్రాగాజకుపుటకు యేర్పాట్లు గావించుటకు మోహినిగారిచ్చటకు వచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

“ది రివల్యూషనరీ” అనుకరప్రము ప్రభుత్వము వశము చేసికొనబడెను

కంగూను, ఫిబ్రవరి 2:—“ది రివల్యూషనరీ” అను విప్లవకరప్రమును బర్యాగవర్తులుగారు ప్రభుత్వమువశము చేసికొనినట్లుగ ప్రకటించిరి. ఈకరప్రము రాజకీయద్రోహమును బరికల్పించుచుబయిల్లుచేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

రోమూరి డబ్బా కేసు. 0-8-0

ఈ ధిన్యమును నీటితో కలిపి పట్టించి రోమూరి మహాశిమిములలో మొదలంబు రాలిపోవును. నీనివలన చర్మముల పాకెక్కిదు, మంటయుండెను. రోమూరి రాలిపోవును అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

అమలాపురం

(ఒకవారం)

బండ్ల ఘాటీ

ఏ.పి.యస్. సెలలో యిచ్చట కొత్తగా బండ్ల సెలకొల్పటకు జిల్లా బోర్డు వారు తీర్మానించిరి. ఇది వివరము.

కత్తి పూడి - వివిధ వాడ కోడలిని దాని అవలాపురం నగరం గ్రామమునకు 9 మైళ్ల దూరమున ఉన్నది. నగరం అమలాపురం నగరం నుండి 14 మైళ్లు ప్రయాణము కొరకు 0.8-6 టోలును నియమించియున్నది. యిప్పుడు బండి వారు ప్రయాణములపై టెక్సీ తీరదని వేరే వాయునక్రమణిని కావున బోర్డు వారు అమలాపురంలో టోలుగేటు పెట్ట వేరొకచోట పెట్టవలయును.

బెజవాడ శ్రీ త్యాగరాజారాధనోత్సవము (స్వకీయ విలేఖరి)

ఈ సెల 15 తేదీల గాయము ది 19 జనవరి వరకు శ్రీ త్యాగరాజస్వామివారి ఆరాధనోత్సవములు స్వామివారి భక్త బృందముచే బెజవాడ రామమోహన గ్రంథాలయమున జరుపబడినవి. ఈ ఉత్సవములు అయిదు రోజులు ఉదయం 8 గంటల గాయము 11 గంటల వరకు సాయంత్రం 8 గంటల గాయము రాత్రి 9 గంటల వరకు, సంగీత విద్వాంసుల గాన సభలు జరుగుచు, రాత్రి 8 గంటల గాయము పాఠశాల పాఠశాల కాలక్షేపములను పురజనులు ఆనందాభి సౌలభ్యము, ఇట్టి ఉత్సవములు జరుగుటకు కారణభూతులయిన శ్రీమత పోలవర వెంకటరామమూర్తిరావు సంగీత గాయకు, సి. రామస్వామి అయ్యల గాయన పురజనుల ప్రశంసకు పాత్రు లయినారు.

మా బెజవాడ వర్తక ప్రముఖులు ఆనేక విధమున సహాయము చేసియున్నారు. శ్రీమత పోలవర వెంకటరామమూర్తి సంగీత విద్వాంసుల భోజనముల ఏర్పాటును, బసలు కును, వాణిజ్యమును, గ్రహములు ఇచ్చి సౌకర్యములు కలగజేసినారు; దాని కేవలం వాణిజ్యముగా కార్యక్రమణి పత్రికల సచ్చిత్రించి యిచ్చియుండునందు మిగుల సహాయము చేసినారు. ఈ ఉత్సవములు ఇక్కడ సమకూర్చుటయందును, వివిధ గ్రామములనుండి సంగీత విద్వాంసులను, పాఠశాలను, రప్పించుటయందును, సంగీత విద్వాంస పాఠశాల రామకృష్ణయ్య పంతులు గారు ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసికొని పురజనుల మన్ననలకు పాత్రులయిన వ్రాయుటకు సంతోషముచున్నది.

ఆంధ్ర చిత్రకారులు

బొంబాయి క్రానికలు పత్రిక ప్రకారం

(స్వకీయ విలేఖరి)

రామారావుగారి అసాధారణ ప్రజ్ఞ

ఆంధ్ర చిత్రకారుల శ్రీమత దామెర్ రామారావు గారు మిత్రులును తమ చిత్రకళా కళన వెల్లడిచేయవలెనని ఆంధ్ర సమాజము కరుణించి. ఈ సుధ్య బొంబాయి లో జరిగిన చిత్రకళా ప్రదర్శనమునకు మాయాచిత్రకారుల శ్రీమతులు దామెర్ రామారావు, వరదా వెంకట కత్తిం, చెరుకూరి భాష్యకార్లు రావు, చేమకూరి సత్యనారాయణగారు మున్నగువారు కొన్ని చిత్రపుల సమితి. వారు పంపిన చిత్రపులను గూర్చి బొంబాయి క్రానికలు పత్రిక వ్రాసిన వాక్యముల నిట పొందుపరచుచున్నాను.

"వక్రీణ దేశమునుండి రామారావుగారు ఆతని సహచరులకు వెంకటరత్నం, సత్యనారాయణగారు, ఆంధ్ర కళా మునుండి ప్రాసనిక్, లీలబాటీ దాస్, కిష్టా మున్నగువారు అసాధారణ ప్రజ్ఞల చిత్రపుల సమితి. రామారావుగారి "పుష్పలంకా" సమీక్షనమునకు విద్వద్భజనకుడు అద్భుతముగ నున్నది. "కృష్ణ లీల" కూడ దానితో కుల్యముగ నున్నది. కాని చిత్రపుల ముందు భాగములోని ఆకా

బాపట్ల తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యనిర్వాహక సభ

రక్తాక్షి సంఘ ముఖ్యులు 25 గంటల వరకు ది 25 జనవరి తారీఖున ఉదయము 9 గంటలకు బాపట్లలో యువజన సంఘ కార్యనిర్వాహక సభ జరిగిన బాపట్ల తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యనిర్వాహక సభ సమావేశ తీర్మానములు.

అ. ఇదిగోను బాపట్ల తాలూకాలో పనిచేయుచున్న వని కేటి కిర రావు వయ్యగారు గాక మరిమగ్గురు ప్రచారకుల నియమించుటను యాచుగ్గురు ప్రచారకులను సెల 1 కి రు 20 లు జీతమును రు 10 లకు మించని ఖర్చులను ఏప్రిల్ 1 నెలాఖరు వరకు యేర్పాటు చేయవలెనని.

ఆ. చీరాల, చినగంజాం ఫిర్కాలకు ఊటుకూరి వెంకట సుబ్బారాయ శ్రేష్ఠి గారు ఊటుకూరి రామయ్య గారు శ్రీ కామేశ్వరం పట్టాభిరాములు గారు ప్రచారకుల నియమించుటను వారిపోషణకు కావలసిన ప్రయత్నమును సమూహపరచుటకు కోరడమైనది.

ఇ. పొన్నూరు, అప్పికట్ల ఫిర్కాలకు దాసరి వెంకట సుబ్బయ్య చాచరిగారి సింగంపల్లి సుబ్బారావు గారి ప్రచారకులుగా నియమించడమైనది. వారిపోషణకు కావలసిన ప్రయత్నమును సమకూర్చుటకు మద్ది వెంకటరంగయ్యగారిని సేటి వెంకటాచలపతిగారిని కోరడమైనది.

ఈ పెదనందిపాడు పరమహంస ఫిర్కాలకు ప్రచారకుల పోషణనిమిత్తము ప్రయత్నము సమకూర్చుటకు గాను మద్ది వెంకటరంగయ్యగారిని, ఊటుకూరి రామయ్యగారిని, కొల్లెపర గురునాథముగారిని వారి అగీకారముమీద యేర్పాటుచేయడమైనది. ఈ ఫిర్కాలలో ప్రయత్నము సమకూర్చుటకు తాలూకా సంఘము ఖర్చులను మోటారును సప్లయ చేయుటకు గాను జిల్లా సంఘమువారిని కోరడమైనది.

ఈ ఫిర్కాలకు వలివేటి వీర రాఘవయ్యగారిని ప్రచారకునిగా నియమించడమైనది. సెల 1 కి రు 20 లును ఖర్చులు యిచ్చేటాన సమవ్యవహారమును యేర్పాటుచేయడమైనది.

2. బాపట్ల తాలూకాలో ఖడ్గంపల్లి కమలమ్మలకు ప్రచారకుల సహాయముతో నిర్వహించి ఫిబ్రవరి నెలాఖరులోగా రిపోర్టు చేయుటకు యాక్రందిన ఫిర్కాలను నియమించడమైనది.

అందుకూరి పున్నయ్యగారి పెండ్లి వెంకటాచలముగాను. వీరకమలమ్మలకు తాలూకా సంఘము వారు భరించేటాన యేర్పాటుచేయడమైనది.

ఇ. బాపట్ల తాలూకాలో కాంగ్రెస్ సభ్యులకు, అభిమానులకు యేమల సుచితముగా నిర్వహించుటకు సెల 1 కి రు. 1 యేమల చొప్పున యిచ్చుటకు జిల్లా సంఘమువారిని కోరడమైనది.

3. వైశాలి జరుగనున్న తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యనిర్వాహక సభ ఊటుకూరి వెంకట సుబ్బారాయ శ్రేష్ఠిగారి ఆహ్వానముపై వేటపాలెంలో జరుపుటకు తీర్మానించడమైనది.

4. బాపట్ల తాలూకాలు నూరు స్వయముగా వడికిపంపు సభ్యులను చేర్చుటకు యాక్రందిన ఫిర్కాలకు యేర్పాటుచేయడమైనది.

పొన్నూరు అప్పికట్ల ఫిర్కాలలో 50 సభ్యులు పరమారు పెదనందిపాడు ఫిర్కాలలో 30 " చీరాల, చినగంజాం ఫిర్కాలలో 40 " బాపట్ల ఫిర్కాలలో 50 "

మొత్తం 170 "

పుష్పలంకా వెంకటకృష్ణయ్య, కార్యదర్శి

రము లెక్కను ముద్దువుగానుంచవలెను. నీలి రంగులకు చిత్రించుటకు రామారావుగారు బాగ్రతగానుంచవలెను. కొన్ని వేలలందు ఆకారముల చిత్రించుటయందే యెక్కువనియున్నట్లు ముల యేర్పాటుగూర్చి వారు మతము. 195, 229, 228 సంఖ్యల చిత్రపుల వ్రాసినప్పుడు వారంత ప్రజ్ఞను మాపలేదు. వెంకట రత్నం గారు వ్రాసిన "ప్రాసనాధ శివ" చిత్రపులకు సత్యనారాయణగారి "రాధాకృష్ణ" యను గమనార్హములు. శ్రీమత రామారావుగారు మిత్రులు తమ యద్భుత శిల్పకళాకాళముచే ఆంధ్రుల ప్రభావతీ నిమిషమింపజేయు సంతోష సంతోషము.

కొత్తవేట తాలూకా కాంగ్రెస్ సంఘము

ది 25.1.25 తేదీని మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు కొత్తవేట తాలూకా కాంగ్రెస్ అసెంబ్లీ యీ సంఘ కార్యనిర్వాహక సభ సమావేశము శ్రీమత నంబూరి జగ్గరాజుగారి అధ్యక్షతన గావించిన తీర్మానములు:-

సా. జన 7 గంట

తీర్మానములు,

1. డిశంబరు నెలాఖరు వరకు జనరల్ అక్కౌంటు తాలూకాలోని పనిచేయుచున్న ఆకాదించడమయినది. ఖడ్గంపల్లి బాంబి తాలూకాలోని అభిమానులలోపున తయారుచేసి అడిటరు యెదుట పెట్టుటకు కార్యదర్శిగారిని కోరడమైనది.

2. ఈ తాలూకా సంఘము యొక్క జమాఖర్చులు అడిటు చేయుటకు ఫిబ్రవరి 5 తేదీలోపుగా జిల్లా సంఘ కార్యదర్శిగారు ఒక అడిటరును యేర్పాచి పంపించవలసినదిగా వారిని కోరడమయినది. సమయ ఆసక్తిగ ఈ ఖర్చులు సంఘము భరించుటకు తీర్మానించడమయినది.

3. ఈ తాలూకా కాంగ్రెస్ తీర్మానం ప్రకారం యీ తాలూకాలోని సభ్యులు నందమంచి కాంగ్రెస్ సభ్యుల చేర్చుటకు మరల శ్రీ గోపేటి వెంకటాచలగారి ఫిబ్రవరి నెలాఖరు వరకు నియమించడమైనది. వారు యీ తాలూకా యాక్రందిన గ్రామములలోను, తిక్క సభ్యుల చేర్చుటకు వారికి రు 25-0-0 యిచ్చుటకు తీర్మానించడమయినది.

4. తాలూకాలోని సభ్యుల యొక్క లెక్కల కాంగ్రెస్ తరపున నిలువదలచి అభ్యర్థుల యొక్క దరఖాస్తుల విషయములో ఫిర్కాల 1 కి ఒక దరఖాస్తు రు 10 యొక్క దరఖాస్తులను వివిధ నియమములకు, మన తాలూకాలోని మాడు ఫిర్కాలకు మగ్గురు సభ్యులె వెళ్లవలసిన కారణములకు కాంగ్రెసు సంఘమువారి కల్ల నియమించబోయ్యే అభ్యర్థిగాక మిగత అభ్యర్థులు తమ అభ్యర్థిత్వమును వదులుకొని కాంగ్రెస్ సంఘమువారు నియమించిన అభ్యర్థిగారిని తాను పనిచేసెదనని ప్రాతములకముగా యీ తాలూకాలోని ఫిబ్రవరి 5 తేదీలోగా యిచ్చుటకు వలసినదిగా సభకు, అభ్యర్థులకు తెలియచేయుటకు కార్యదర్శిని కోరడమైనది.

అలాగడ అభ్యర్థుల ప్రాతినిధ్యముగా పైతంకము లను ఒప్పుకొనిన యడల కాంగ్రెస్ తరపున వారు నిలువదలచి వీలులేదని వారికి తెలియచేయవలెను యీ తీర్మానము యీనా యిక్క బోర్డు గూడ విస్తరించును.

5. శ్రీమత కొడమి కి కామేశ్వరరావుగారు యిచ్చిన లిఖిత బాకీని సరించి వారు మాన్చి నెలాఖరు వరకు వాయిదా కోసంకున్న ఆ ప్రకారం వారికి వాయిదా యిచ్చడమయినది.

6. శ్రీమత నారంపల్లి గోవిందరాజుగారివద్ద తెచ్చిన ఒట్టలలో కొత్తజనులలో తక్కువవచ్చిన బాపట్ల రు 8.4-0 లున్న వారు యీ సంఘముకు యిచ్చవలసినదిగా వారిని కోరడమైనది.

7. కోశాధిపతిగారు శివవర్ధ నిర్ణయమును మొత్తము, సంఘమునందు తమకు వుండున్న అనుమానములను వారంతో జాలలో తీర్చుకొని సొమ్ము ఇచ్చెదనని పుల్లెటి కురులలో జరిగిన కార్యనిర్వాహక సభలోను దర్శిలాను చెప్పి వారు గాని యింతవరకు సంఘములో తమ అనుమానములు తీర్చుకొని సొమ్ము ఇచ్చకపోవుటవల్ల కాంగ్రెస్ సంఘములో ముందుజరుగలసిన పని సొమ్ములేనిదే జరుగుట కష్టమనినీ యీ సంవత్సరంలో కాంగ్రెస్ తీర్మానం ప్రకారం చేయవలసిన పనికి ప్రతివైరాల లొకొనుటకు సొమ్ము అత్యవసరమనినీ వారికి తెలియచేయు మామందు సమావేశములోగా తమ అనుమానములను తీర్చుకొని సొమ్ము పంపించవలసినదిగా కోరడమయినది.

శ్రీమత నారంపల్లి గోవిందరాజుగారు యింతవరకు ఖడ్గంపల్లి సభకు యీ సంఘముకు సప్లయ చేయు చున్నందుకు ప్రశంసించుచు తిరిగి వారివద్ద సమకూర్చి తీసికొని రావలసినదిగా కార్యదర్శిగారిని కోరడమైనది.

8. యీ తాలూకా సంఘము యొక్క సమావేశము ఫిబ్రవరి 9 తేదీ పోషణగారి కోశాధిపతి స్వరాజ్య అసెంబ్లీ యిచ్చుటకు తీర్మానించుచున్నాను.

కొత్తవేట కాంగ్రెస్ అసెంబ్లీ 25.1.25 దేవరాజు నరసింహమూర్తి, కార్యదర్శిగాను

జాబులు

సామూహికము-జ్యోతిషము

భారతీయులు శోధించిన శాస్త్రము, వారెరుంగని కళ యు లేదని చెప్పట అతిశయోక్తి కాదు. పాశ్చాత్యు లిప్పటిప్పటి గ్రహించిన విషయములు చెప్పట మనము ఘట వేలనంపత్తిగ ములక్రింద సిద్ధాంతము చేసిరి. వారిచే స్థాపితములయిన మహా శాస్త్రములలో నొకటి జ్యోతిషము, రెండవది సామూహికము. గణితశాస్త్రములయం దెట్టిసత్యమును ప్రామాణ్యమును గలవో జ్యోతిషమునందుగూడ నట్టి నిశ్చలితమగు సత్యముగలదు. ఈ శాస్త్రము లపేరుచెప్పకొని ధనార్జనకై మూఢులను వంచించు దిట్టలుగలరు. వారివలననే శాస్త్రముల కపఖ్యాతి వాటిల్లినది. అయినను న్యాయముగా శాస్త్రమం దభిమానముగలిగి దానిని పరిశీలించి తమజ్ఞానమును ధనార్జనకుగాక శాస్త్రాభివృద్ధికే వినియోగించువారుగూడ లేకపోలేదు.

ఇటీవల నొకమిత్రునివలన ప్రోత్సహింపబడి సామూహిక మేరిగిన యొక మహాశాస్త్రాన్ని జూచితిని. నా చేతి ని. పదినిముడుములు నిదానముగా పరిశీలించి భూతభవిష్యద్వర్త మానములు మిగుల వింతయగునీతిని దెలుపుటయేగాక నాజన్మ లగ్నమును, జననకాలమున నాజాతకమునకు గ్రహస్థితులును ఆయన చెప్పగలిగెను. జీవనమునకై వాణిజ్యమునందు కృషిచే యును, ధనాశీ కించితును లేక, కేవలము జ్ఞానాభివృద్ధికై ఇట్టి మహాశాస్త్రము నభ్యసించిన మ-రా-శ్రీ సామిసేని వెంకట సూర్యనారాయణరావుగారు పందనీయులు. ఆయన ఆంధ్రుడై యుండుట నాసంతోషమును వృద్ధిచేయుచున్నది. దైవరహస్య ములనుగూడ వెలిబుచ్చు మన ప్రాచీనశాస్త్రములు జీర్ణించి నకింపకుండ మేధావంతు లింకను వాటియందు కృషిచేయుచుండుటయు, ఆంధ్రదేశమునందుగూడ నక్కడక్కడ నిట్టివారందరుంటుంటేలువా రందరును గర్వింపవలసిన విషయము.

సామూహికమును జ్యోతిషమును ఈరీతిగా జోడించి చేయించినమాత్రమున జేరుపజాయము లేక జాతకము వేయగలిగినవా రింకెవరై నను ఆంధ్రదేశమునగాని యితరమండలములందు గాని యున్నచో పాఠకు లీపత్రికద్వారా నాకు తెలియచేసెదరుగాక!

మే. శ్రీరామమూర్తి, యం. యె.

మహారాజావారికశాల, విజయనగరం

బారవతాలూకాబోర్డు ప్రాథమికోపాధ్యాయుల ద్వితీయసభ

ఈ సభకు ఇచ్చాపురం, చీకటి, రేంజిల ప్రాథమికోపాధ్యాయులు గడచిన ఆదివారము అనగా 25.1.25 లేది మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు బారవబోర్డు హయ్యర్స్ ఎలి మెంటరీ స్కూలులో సమావేశమైరి. సంఘకార్యదర్శి సంఘము యొక్క పూర్వవృత్తాంతమును సభికులకు తెలియజేరిన పిమ్మట ఆధ్యక్షులగు శ్రీమల్లాది సాంబమూర్తి పంతులుగారు సంఘము యొక్క యాదేశములను కళంకరహితమగునట్లును, ఉపాధ్యాయులకు మిగుల సంఘము ముందు పోష్యదగలదనియును వెలిబుచ్చిరి. సంఘమున దెట్టి దురుద్దేశములు గూడలేనని తెలియబర్చిరి.

ఉపాధ్యాయులు సాంపేట, చీకటి, జయంతిపురం, ఇచ్చాపురం, కవిట, వగైరా గ్రామములనుండి ప్రతినిధులుగా వచ్చిరి. వారికి భోజనపసతులను బారవ గ్రామములోనున్న ఉపాధ్యాయులేర్పరచిరి. మధ్యాహ్నము సభయందు ప్రక్షేపము గామిగుల కుతూహలముతో మహారాజశ్రీ పేటహుందా మాల్కుదారు వారగు శ్రీజగన్నాధపాధి ఖండంగా మహాశయోగమున దనుచేసి ఉపాధ్యాయులయొక్క ఉత్సాహమునకు మిగుల సంతోషించి తాము ఈసంఘమునకు రాజపోషకులుగా నుండెదమనివారంతటవారు వెలివిచ్చి వారియార్హమును వెలిబుచ్చినందులకువారు పందనీయులు తరువాత కరతాళధ్వనులు చెలరేగెను. సంఘమునందు ప్రస్తుతము నూరుమందిసభ్యులు గలరు. యీసభ యందు పలువురుపాధ్యాయులు పాల్గొనిరి, పిమ్మట సంఘ నిర్మాణమునకు గావలసిన ఏర్పాటులను గొన్నిటిని జేసి మార్చి నెల 1-వ లేదీ ఆదివారమునాడు మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు సాంపేటగ్రామములో అందరు సమావేశము కాగలందులకు అంగీకరించిరి. సంఘము దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్నది.

సంఘము తరపున రాళ్లపల్లి సత్యనారాయణగారు శ్రమోర్ధ్వ సభకు దయచేసినపై గ్రామసభ్యులకును, రాజపోషకులు గా నుండుటకు సంతోషపూర్వకముగా ఆభిప్రాయమును వెలిబుచ్చిన శ్రీజగన్నాధపాధి ఖండంగా మహాశయో మాల్కుదారు వారికిని పందనము లర్పించిరి సభ ముగిసెను.

పారనంది వెంకట సీతారామస్వామి
సంఘ కార్యదర్శి

అభ్యవహరించిన కలకలముల ప్రవృత్తులకు భవభవము కష్టములను అట్టికొరకుటకు దను తప్పకూర తరఫు వచ్చిముగ

లూక నైర్ద్యబోర్డుచూతావములముల సంహాన్తిబోర్డుముగ్రహ

చిన రనిదలంపియు

వర్ణపేరు ఈంతుకె సాహగుచేసి రృషి: రగు మ-రకార్యకుమ

పెట్టు ఉదయ గూర్చి న్నిను సించి మును వేదిన బాతి

చిరి. తత్సమయముననే టాక్టరు దామరాజుజగ్గుధనావుగారు శివసంరక్షణమును గూర్చియు, అంటువ్యాధులఁ ద్వి. డి. డి. రావునామముగా దునుపన్యసించిరి. మరునాఁకాలకులు సంతోషన ప్రవర్తనమును సంఘ సమావేశమును పఁచెను. బాలికామణులు ప్రదర్శించిన సంతోషనము (రసతరంగితమై కడురమ్యముగా నుండెను.

ఇం దంతుత్సాహముతో బాల్గొనిన కడియాల యోత్రమరావు పంతులుగారు, దామరాజు జగన్నాధరావు, తేంపల్లి సూర్యనారాయణమూర్తిగారు, పొట్నూరు మిలబాబుగారు మిక్కిలి జ్ఞానపాత్రులు.

ఈవఱకు పురజనులలో నైకకృత లేకుండుటచే నిట్టికామలు సాగుట గుర్తభవమగుండను. దైవానుగ్రహమున త్సాహసంతు లీయూర్ల కధికారులుగా నియమింపఁబడుట యూరి భాగ్యమేయై యుండనోపును. ఇకనీ నరసన్నపేట న పరస్పరై కృతకలిగి సాంఘిక రాజకీయాది విషయము పాల్గొని జాతీయతను కృద్దిపఱుతురుగాక. అధికారులే ప్ర కృతకతను సమకూర్తురుగాక.

ఈయూర నొకభవనమందిరముపై సుదాసారించిన మముల ప్రోద్బలమువలననే నెలకొల్పబడినది. ఇయ్యది దినభివృద్ధింగాంచి స్థిరపడి విద్యాభివృద్ధిని ప్రజలకు గలుగజే గాకయని భగవంతుని వేడికొనుచున్నాను.

విద్వాన్ కట్టి వేంకటసుబ్బారావు.

జ్ఞాన గోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

1-25 న తాడేపల్లి గూడెంలో సమావేశము

ముఖ్యతీర్మానములు

2. కాంగ్రెసు సభ్యత్వపు విషయంలో ఆంధ్రరాష్ట్రమునాయ గావించిన తీర్మానమునే ఆమోదించుచు యీజిల్లా రి పింపవలసిన కనీసము 500 మంది సభ్యులను 1 వ మార్చి న చేరిపించుటకు తీర్మానించడమైనది.

4. కాంగ్రెసు సభ్యులపద్దతుండి నెలసరి నూలు చంచానుల 12 వ లేదీబోపుగనే తాలూకా సంఘములు వసూలు అందులో సగమును 15 వ లేదీనాటికి జిల్లాసంఘ కార్యకమత పంపుచుండవలెను. గ్రామ ఫీర్కా సంఘములకు వాటానుంచునవియు నిర్ధారణ జేసికొనుటకు తాలూకాములకు అధికారమియ్యడమైనది.

5. శ్రీయంత యర్రమిల్లి మంగయ్య పంతులుగా జిల్లా సభ్యిగనుండి యిదివరలో యీజిల్లాకుజేసిన ఆమూల్యమైన వార్కా మనఃపూర్వకమగు కృతజ్ఞతాపదనము లాచకారి రాజీనామా అంగీకరించడమైనది.

6. య. మంగయ్యగారిస్థానే శనివారపు సుబ్బారావు జిల్లాసంఘ కార్యదర్శిగా నెన్నుకొవడమైనది.

7. ప్రతితాలూకా కాంగ్రెసు సంఘమును తాలూకా గానగా పని జరుగుటకొరకు గౌరవప్రచారకులు దొరకని నొక ప్రచారకుని నెలకు రు 25 లకు మించని శారవర్ధి ర్పాటుచేయవలె లనియు ఆతాలూకాలో ప్రచారకునికి న మిచ్చుటకు ధనము లేకపోయినచో జిల్లాసంఘమే వలెనని తీర్మానించడమైనది.

8. జిల్లా సంఘకార్యస్థానము ఏలూరునుండి నిడదవోలు వర్పడమైనది.

10. జిల్లాసంఘ సభ్యులునుఆసహాయోద్యమము ప్రారంభియై ఆధిరోత్సాహముతో ఆమూల్యమును నేపజేసిన తాలూకా పాలకోడేటి వాస్తవ్యులగు శ్రీదేశికనాజుగారి ఆకాలమరణమునకు యీసభవారు చింతించి ఆత్యుక్త కాంతిచేయగాకయని భగవంతుని ప్రార్థనచేయుటకు తీర్మానించడమైనది.

కార్యనిర్వాహకవర్గ తీర్మానము

5. ప్రతి తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము వెంటనే 1 ఏనులను అందుకు తగిన అనగా నూలుపడకుటకు కాశుల కరములను వెంటనే ఆమ్యకమునకు శిధ్ధపరుపవలెనని వారు తీర్మానించుచున్నారు. ధనములేని సంఘములకు యర్ర సప్లయచేయుటకు తీర్మానించడమైనది.

దండు నారాయణరావు

అధ్యక్షులు

రాజమహేంద్రవరం

(స్వకీయవిలేజునుండి)

మహాచారి

మాయూరిలో మహావియంకను తీవ్రముగ నేయన్నది. కోగము తగిలినవారిసంఖ్యలో తగ్గవల లేకున్నను మరణముల సంఖ్య కొంచెము తగ్గినవని చెప్పవచ్చును. ఈ క్రింది అంకెలు వివరములను దెలుపును.

డిశంబరు 27 మొదలు జనవరి 3 వరకు కోగము మరణ తగిలినవారు ములు

			68	80
జనవరి	4	10	117	20
"	11	17	111	82
"	18	24	108	87
"	25	29	77	27

సినిమా మేనేజర్ల దావాలు

మామ్యునిసిపల కాన్సిలువారు మహాచారి వ్యాధి హేయ్య గానుండుటచే సినిమాలు, నాటకములు 6 వారముల కాలము మాసివేయవలెనని జనవరి 3 వ తేదీని చేసిన తీర్మానము దురు ద్దేశ్యముతో చేయబడినదియు, ఆ తీర్మానము నమలు జరుపు ట కల్గినంతకాలమువలెననియు శ్రీ కృష్ణాసినిమా భారత సిని మాల మేనేజర్లు ప్రిన్సిపలు డిప్టీ క్లర్క్ లోర్డుల దావాచేసిరి. 28 వ తేదీని తీర్పు నిచ్చుచు జిల్లా మ్యునిసిపాలిటీల చట్టము ననుసరించి కాన్సిలువారు చేసిన తీర్మానమును త్రోసి వుచ్చు టకు లోర్డువారి కధికారము లేదని కలవిచ్చి ఖర్చులతో సహా మునిసిపలు గారుదావాలును కొట్టివేసిరి.

నీటిపన్ను

1925 ఏప్రిల్ 1 వ తేదీ తిరిగి ఇళ్లుభూములపైనయ్యకాలు ఆదాయముమీద నూటికి 6 ఎంతున నీటిపన్నును వసూలుచేయ వలెనని కాన్సిలువారు కొలది దినములక్రింద తీర్మానించిరి. ఈ పన్ను క్రొత్తదికాదని ప్రజలు గుర్తింపవలయును. 1918 సం॥ న యుద్ధసమయమున ప్రజలకు గల్గిన ఆర్థికవిఘ్నాలవలన, ఈ పన్ను ఆపవచ్చును నిలుపు చేయబడినది.

మరుగుదొడ్లపన్ను

మరుగుదొడ్లపన్నును తగ్గించి కాన్సిలువారు చాలసదు పాయమునుచేసిరి. కనుకటికెట్లు, ప్రస్తుత కేట్లును తెల్పుచు

నెనుకటికెట్లు	
సాలుకు రు 1, అంతకు తక్కువపన్ను యిచ్చుఇండ్లకు	2 అ॥
మరుగుదొడ్లపన్ను నెలకు	
" రు 1 మొదలు రు 1.8.0 వరకు	4 అ. 6 పై
" 1.8.0 రు 5	6 అ
" రు 5 లకుపై	9 అ
సాస్తుతపుకేట్లు	
ప్రతికు రు 8.8.0 వరకు పన్నుయిచ్చుఇండ్లకు నెలకు	2 అ
" 8.8.0 మొదలు- 6-8.0 వరకు	4 అ
" 6.8.0 కు పైన	6 అ

కృషామండల దళమసహకారమహాసభ

ఫిబ్రవరి 15, 16 తేదీలలో కైకలూరున జరుగును.

శ్రీయుత కట్టనుంచి రామలింగారెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

ఫిబ్రవరినెల 15, 16 తేదీలలో కృష్ణామండల దళమసహకారమహాసభ చిత్తూరునివాసులును సుప్రసిద్ధ దేశాభిమానులును అగు శ్రీయుత కట్టనుంచి రామలింగారెడ్డి (యం. ఏ. బాన్సుటాబ్, ఎమ్. యల్. సి.) గారియధ్యక్షతక్రింద కైకలూరులో జరుగును. మండలములోని సహకారసంఘములు, యూనియనులు, సెంట్రల్ బ్యాంకులు, తమవత్సరముల ఎన్నుకొని ఫిబ్రవరి 10వ తేదీలోపుగా ఆహ్వానసంఘకార్యదర్శికి తెలియజేయు ప్రార్థితులు. సహకారులందు తప్పక దయచేసి సభను జయప్రదముగా జరుపగోరుదున్నాము.

గుడిపాటి సూర్యనారాయణ,

(ఆహ్వానసంఘకార్యదర్శి,

తెరమాణిక్యం.

మాగంటి సుబ్బారావు.

శ్రీమాన్ శ్రీమత్తిరుమల పెద్దింటిరాఘవాచార్యులు

ఆహ్వానసంఘ సహాయకార్యదర్శి.

ఉప్పలూరి ముత్తిరాజు

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు.

బందా బాలయన్న.

బందా వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం.

వచ్చు తాతయ్య.

ఆహ్వానసంఘ ఉపాధ్యక్షులు.

శ్రీ వేణుగోపాల

జాతీయవిద్యాలయము - కొల్లూరు

విద్యావిధానము

ప్రారంభవిద్య- ౧ మొ-౫ వ తరగతివరకు ఆంగ్లమును గణితమును దేశీయపద్ధతులమీద నడచును. ౫ వ తరగతిలో సంస్కృతము (ప్రధాన భాషగా ప్రారంభ మగుచున్నది. ఆంగ్ల పాఠశాలలో నాంగ్లభాషకు ఎట్టి ప్రధానస్థానముగలదో అట్టి ప్రధానస్థానము ఈవిద్యాలయము నందు సంస్కృతమునకు గలదు. సంస్కృతము నందు చక్కని పాండిత్యము అభ్యసించినచో ౫ వ తరగతిలో వైనను ప్రారంభమగుట యవసరము. ౬, ౭వ తరగతులలో శాఖిదాసత్రయము పూర్తియగును. సామాన్యముగా సంస్కృతశాస్త్రము అన్వయించుకొన గల సమర్థత దలుగును. ఇంతటితో విద్యార్థి విద్యాభ్యాసము మానుకొనినను ఈ జ్ఞానము తెలుగు గ్రంథములు చదువుకొనుటకు గాని హిందీభాషా పరిచయమునకు గాని యుపకరించును. ౬, ౭, తరగతులలో హిందీ విధిగా పఠనీయము. అనుదినము ఆంగ్లపాఠముమాత్రముండును.

ఉన్నతవిద్య- ౮వ తరగతిలో ప్రారంభము. నాటకాలంకారములు గల సారస్వత శాఖలోగాని, తర్క, వ్యాకరణ, మీమాంస, జ్యోతిష, స్వార్థ శాఖలలోగాని, (ఇందు ప్రస్తుతము వ్యాకరణస్థానము మాత్రముగలదు) ఆయుర్వేదము, వాస్తుశాస్త్రము, సిల్పు మొదలగు కళలలోగాని విద్యార్థి ప్రవేశించవచ్చును. జాతీయ విద్యాలయములయొక్క ఒకయుద్దేశ్యము జాతీయమైన సమస్తకాస్త్రములకు కళలను వృత్తులను పునరుద్ధరించుటయే యున్నది. ఇట్టిపనికై ద్రుఢమైన సంస్కృతభాషాజ్ఞాన మత్యవసరము.

౮వ తరగతిలో ఆంగ్లభాష ప్రారంభమగును. ఆయాశాఖలకు తగినరీతితో ఆంగ్లభాషనడచును. దేశీయమైన ప్రవాదులపై నిలువబడి విదేశీయ విజ్ఞానవిశేషములను స్వీకరించుట శ్రీయము. ప్రాపంచికభాషగానున్న ఆంగ్లభాషయందలి విజ్ఞానసంపత్తిని ఆంగ్లమునకు తరుజమా జేయగలట్టి శక్తులున్న వింపవలెను. భాషాంతరీకరణమునకుగాని స్వకపాలమైన శ్వచ్ఛార్యచనకుగాని యవసరమగు పరిభాషయు, సాంకేతిక పదములును సంస్కృతమునందుగాని దొరకవు. ఆంగ్లమునందు సామాన్యముగా నులభ్యత లి యలవడిన చాలును.

ఇక్రికామి విద్యలు

ప్రస్తుతము నూలుగుడుకుట, నడుకునూలు నేత, నవారు నేత, వడ్రంగము, జల్లేబండి (బుక్కులైడింగ్) కాఖలుగలపున కమ్మరము శీఘ్రకాలములో ప్రవేశపెట్టబడును. ప్రతినివిత్తులు తీయుట, దూదినివీక్షుట, వీక్షుచేయుట, మొదలగు వీరాలు చేయబడును. నవారునేత, చావల్లుబుట్టులుఅల్లుట మొదలగుపనులు ౪ వ తరగతిలోపలి బాలురకు నేర్పబడును. ప్రతి విద్యార్థియు తనకు అభిరుచిగల వీక్షిగాని ఒకపరిశ్రమను విధిగా నేర్చి యుండునలెను.

మతవిద్య

ఇస్లామధర్మముల ననుసరించి పెద్దలు నిర్ణయించి, రీతిని నిత్యకర్మానుష్ఠానమును భగవత్ప్రార్థనలను ఆయావర్ణములవారికి ఆయావిధములుగా విధిగా పాఠములునడిచును.

పరిపాలన

విద్యార్థులవలన జీతములు కోరబడవు. విద్యుత్తు విరము. ఉపాధ్యాయులందరును ఉచితముగాపని చేయువలసియుండును. ఆవసరమగు పట్ల కేవలము కుటుంబపోషణమునకు కావలసినంత ద్రవ్యము కోరవచ్చును.

విద్యాలయము యొక్క సమస్తయాజమాన్యమును ఉపాధ్యాయసంఘమునందు నిలచియుండును. ఇదియొక ముఖ్యనిషయము. స్వార్థశ్యాగువై పరాధీనులుగాక స్వతంత్రులగు ఉపాధ్యాయుల సాన్నిధ్యమువలన విద్యార్థికి మహాగుణ సంపత్తి అబ్బును.

పరమేశ్వరుని దయవలన ఈవిద్యాలయము శీఘ్రకాలములో ఈకృష్ణాతీరమున నొక ఆశ్రమముగా విలసిల్లుగాక.

బ్రహ్మాండం సరసింహం,

నేతకుడు

లు ముప్పదియైదుకు మించకుండా ప్రతినెల ఖర్చుపెట్టుటకు కార్యదర్శికి అధికార మియ్యదమైనది.

(4) సంయుక్త కార్యదర్శులలో నొకరగు శ్రీ పేట బాపయ్యగారి రాజీనామా అంగీకరించడమైనది.

గోవిందరాజు వెంకటేశ్వరరావు,

కార్యదర్శి

5-వ వాయిదా నూలు పంపిన నణ్ణేతరులు

వరుస నెం.	పంపినవారి పేర్లు	జిల్లా	రిజిస్టరు నెంబరు	గజ. నుంబరు	నూలు నెంబరు	తూకము తులము
431	ధర్మవరపు నారాయణ	ప.కృష్ణ	2003	2000	14	7 7/8
432	యార్లగడ్డ లక్ష్మయ్యచౌదరి	"	2004	2000	32	2 7/8
433	దనుబాటి సీతమ్మ	"	2005	2000	32	8
434	ధర్మవరపు రామయ్య	"	2006	2000	22	4 3/8
435	కుంటా లక్ష్మీనారాయణచౌదరి	"	2007	2000	48	2
436	పెరుమూరి వెంకటసుబ్బయ్యచౌదరి	"	2008	2000	14	6 7/8
437	మామిళ్లపల్లి నాగేశ్వరరావు	"	2009	2000	80	3 1/8
438	యార్లగడ్డ సుబ్బరామచౌదరి	"	2010	2000	28	3 5/8
439	పోతాప్రగడ శేషయ్యమ్మ	గోదావరి	2011	1860	17	5 1/8
440	దంతురి వెంకటనారాయణమూర్తి	"	2012	1500	14	5
441	నారకాసి వెంకటరావు	"	2013	1700	18	6 1/2
442	మంచిరాజు సత్యవతి	"	2014	2000	17	5 1/2
443	కొడాలి శేషమ్మ	"	2015	2000	28	3 3/8
444	బమ్మ సుమాలక్ష్మమ్మ	"	2016	2000	19	5
445	యర్రమిల్లి రాజేశ్వరి	"	2017	8000	18	5 1/4
446	బమ్మ పర్వతమ్మ	"	2018	1000	22	2 1/4
447	" సహాయమ్మ	"	2019	2000	21	4 1/4
448	కర్తా సత్యవతిమ్మ	"	2020	2000	25	3 3/4
449	మొసలకంటి నర్సరామమ్మ	"	2021	1000	18	3 5/8
450	కలియిగి నారాయణమ్మ	"	2022	2000	28	3 1/2
451	చెన్నూరి కృష్ణమేమ్మ	"	2023	2000	18	5 1/4
452	ఒలేటి రామలక్ష్మమ్మ	"	2024	2000	22	4 1/4
453	పొండురంగ రమణమ్మ	"	2025	2000	18	5 1/8
454	బాదం వెంకటవలం	"	2026	2000	17	5 1/2
455	హుండి పద్మావతి	"	2027	2000	18	5 1/4
456	బి. కామశాస్త్రి	"	2208	2000	42	2 1/4
457	విస్సంరాజు సత్యనారాయణ	"	2209	2000	8	11 3/4
458	బమ్మ రత్నావతి	"	2030	2000	18	5 1/8
459	కందికొండ వీరభద్రయ్య	"	2031	2000	22	6 1/4
460	కె. యస్. సోమయాజులు	"	2032	5500	12	31 1/2
461	నిడదవోలు పిచ్చమ్మ	"	2033	1000	14	8 1/2
462	కంచిభొట్ల మాణిక్యం	గుంటూరు	2034	2000	15	6 1/2
463	దాసరి కొటయ్య	"	2035	2000	16	6
464	యెండాది నాగభూషణరావు	"	2036	2000	19	4 7/8
465	దాసరి వెంకటసుబ్బయ్య	"	2037	2000	20	4 3/4
466	మారెంపాటి కొటయ్య	"	2038	2000	30	8 1/4
467	యడ్లపల్లి చౌదరి	"	2039	2000	28	8 1/2
468	తవ్వ వెంకయ్య	"	2040	2000	15	6 1/4
469	యడ్లపల్లి నాగభూషణమ్మ	"	2041	500	16	1 1/2
470	బాట్ల కొటయ్య	"	2042	2000	15	6 1/2
471	పల్లూరు వెంకటేశ్వర్లు	"	2043	2000	14	6 3/4
472	దాసరి పార్థసారథి	"	2044	2000	17	5 1/2
473	రామిశేని వెంకటప్పయ్య	"	2045	2000	17	5 3/4
474	నల్లూరి రామయ్యమ్మ	"	2046	2000	29	8 3/8
475	అంబటిపూడి మల్లారావు	"	2047	2000	18	5 1/8
476	రామిశేని సుందరరామయ్య	"	2048	2000	18	5 1/4
477	నిడమానూరి సుబ్బారావు	"	2049	2000	16	5 3/4
478	శ్రీనివాస కర్మగారు	"	2050	1825	15	4 3/4
479	బొండ్ల పాపయ్యమ్మ	గోదావరి	2051	1000	16	2 3/4
480	మునుగల్ జానికమ్మ	"	2052	500	12	1 15/16
481	మల్లి నరసమ్మ	"	2053	1000	12	4 1/4
482	బొన్నాడ గన్నారాజు	"	2054	1500	14	5 1/8
483	శ్రీనివాస	"	2055	2000	38	2 7/8
484	సత్యం రామస్వామి	"	2056	2000	26	3 5/8
485	గుండపాటి శేషమ్మ	"	2057	1000	11	4 1/4
486						
487	నాగుబండి ఆరునాలమ్మ	"	2059	500	10	2 5/16
488	రాయని అచ్చమ్మ	"	2060	500	12	2
489	కూచిపూడి బుల్లివెంకమ్మ	"	2061	1000	13	4 1/8
490	వెలగా మత్తయ్యమ్మ	"	2062	1000	28	1 7/8
491	నడిమిరి మారమ్మ	"	2063	1000	11	4 3/8
492	జలదు రామమ్మ	"	2064	1000	16	3
493	నల్లూరి నాగరత్నం	"	2065	500	11	2 1/4
494	కొల్లిపర బాపిరాజు	"	2066	500	14	1 1/4
495	కొల్లిపర అన్నపూర్ణమ్మ	"	2067	1000	8	6 1/4
496	" సుబ్బమ్మ	"	2068	1000	24	2
497	గోకవరపు పద్మిరాజు	"	2069	500	24	1
498	చింతా గంగయ్య	"	2070	500	22	1 1/8
499	వెలగా శేషారావు	"	2071	500	19	1 1/4
500	పసుమూరి రామయ్య	గుంటూరు	2072	2000	19	5
501	కొల్లి చిక్కవరపు	అనంతపురం	2073	2000	20	3 3/4
502	" గంగమ్మ	"	2074	2000	12	3

ముప్పనసోమరాజు అండు పీరాజు.

పెద్దాపురమా శాస్త్రి.

TRADE MARK.

విజ్ఞాపన

స్వదేశము

1918 సంవత్సరం

సుంచిమేము మనదేశము

సంపాదించుచున్న పట్టు

తో మాఫ్యాక్టరీ లోనే

పడుతుంటుంది, నేయుంటుంది, రం

గులునేయుంటున్న గువ

నలవలన వివిధరకముల

వస్త్రములను గండుతో చిత్రవిత్రితమైన జరి సాదా అంతులు కమ్ములతోను తయారుచేయించి వర్తకులకు తదితరులకు విక్రయించుచుంటిమి. కాకినాడలో జరిగిన 3వ అఖిలభారత కాంగ్రెసువస్తుప్రదర్శనమున మాబట్టలను ప్రదర్శించినట్లు అది దేశములోని పట్టువస్త్రములు అన్నిటిలోను ఎక్కువనాణ్యమైనవిగా అందరకు తెలిసేయున్నది. ప్రదర్శనమును గురించి వ్రాయుచు మాబట్టలను గురించి పీయూష కాంతిభూషణ గారు అమృత బహుపతికయందు ఇట్లు వ్రాసెరి.

... ఇతర కాంగ్రెసుసభ్యులు వారున్న మరియితర ప్రజలుకూడ అన్ని రకములబట్టలను ప్రదర్శించిరి ఇంకను ఎందరోకలరు. అందరిని ఇచ్చట ఏకరూపు పెట్టుటకు మీలులేరు. పట్టు వస్త్రములు అనేకరకములు ప్రదర్శింపబడినవి. పెద్దాపురమా శాస్త్రి ముప్పనసోమరాజు పీరాజు గారు పట్టుతో త్రేయమునుగోవతులను వస్త్రగుడ్డలు కొట్టుగుడ్డలును తెలుగువారు చీరలును మున్నగు రకములను ప్రదర్శించిరి. తెలుగువారు అస్సామీవారు కూడ ప్రదర్శించిరి.

పట్టువస్త్రములను గురించి వ్రాయుటలో మాకంపెనీయొక్క ఆదేశమును రకములను విశ్రుముగా వ్రాయుటలనదేశము స్వదేశవస్తుపరిశ్రమలలో మా ప్రాముఖ్యమును గ్రహించి స్వదేశీ పట్టువస్త్ర పరచెదరుగాక. చెన్నపురిరాజధానిలో ప్రతిపట్టణము నందును మాబట్టలు దొరకును.

కొందరువర్తకులు తయారుచేయుచున్న రకములలోనే నాణ్యము తక్కువఅయిన బట్టలను విక్రయించి మారకములనిమా సభ్యులుచూచుచు గాన అందరియొక్క బాగ్రత్తగల మాప్రతి బట్టయందు వుండేమాడ్రేడ్ మార్కును ఇందున ప్రచురించితిమి.

శ్రీ సకలతత్త్వార్థదీపిక-(వచనము)

గ్రంథకర్త:- శ్రీ కాశీనాథుని సుబ్రహ్మణ్యం అయ్యవారుగారు, గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

ఈగ్రంథము తత్త్వవిషయమున సంగ్రహముగ బోధింపును. ఇందు శ్రుతిస్మృతులనుండియు నితరసంస్కృతాంధ్రవేదాంతగ్రంథములనుండియు ప్రమాణము లవ్వటచ్చట గలవు. శైలి సులభము. ౧౮ అధ్యాయములు. ఇందలివిషయములు:-

1. సుకేశివ్య సందర్శనము, 2. సురులక్షణములు, 3. నిర్ణయవర్ణనము, 4. ప్రణయము, 5. సమన్వయము, 6. త్రిమూర్తులయొక్క యంత్రత్వము, 7. సుకేశివ్య వివరము, 8. పంచభూతాత్మత్వము, 9. శీవుని గమనాగమనములు, 10. అన్నస్వరూపము, 11. చక్రవిషయము, 12. అజపాగాయత్రీ, 13. చక్రాంతర్గత విషయములు, 14. పంచభూత వివరము, 15. పిండోత్పత్త్యాది ప్రకరణము, 16. వైరాగ్యప్రకరణము, 17. శుద్ధీకరణము, 18. దత్తుర్విశేష తత్త్వవివరము, 19. స్వస్వార్థ విషయవివరము, 20. నిత్యకర్మములనుగూర్చియు, 21. భస. స్నాన, భోజనాదులను, భస్మధారణాదులను, 22. దుష్కారణములను, 23. మమకారములను, 24. శివార్చనక్రమము, 25. భస్మధారణాశ్లోకము, 26. భక్తి, 27. శివేశ్వరవిషయము, 28. ఆత్మస్వరూపము, 29. ముక్తి, 30. మహావాక్యములు, 31. ప్రభులింగలిల-తత్త్వబోధ, 32. సర్వములైకమత్వము, 33. శివుడు తామసుడు కాదు, 34. ఈశ్వరుడు సర్వకర్మధిపతి, 35. " సూర్యమండలాంతర్గతి, 36. గాయత్రీ, 37. భగవద్భక్తిరూపము, 38. చాతుర్వర్ణ్యదైవారాధనక్రమము, 39. శివేశ్వరప్రసాదగ్రహణము, 40. జయశివోమవిషయము, 41. ఉపసంహరము

మఱియు నిందు తెలుగున విశ్వేశ్వరతారావతి సంస్కృతమున శివమానసిక స్నానస్తోత్రము, శ్రీరామచంద్రేశ్వరజంఘాస్తోత్రము శ్రీకేశవద్రాష్టకము గలవు. దీనివలె రు. ౧౦-౦౦. గ్రంథకర్తగారియొద్దను, బెజవాడ వాణిజ్యబ్రాహ్మణులొంద్రపండితులు శ్రీ కాశీనాథుని చినవీరభద్రయ్యఅయ్య వారుగారియొద్దను ప్రతులు క్రయమునకు దొరకును.

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము అన్ని చోట్ల దొరకును, చక్కని డబ్బీతో నహా 1-కి పెల 10 అణాలు మాత్రమే.
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుకెట్టివీది మదరాసు.

జర్మనీవారిచే శాస్త్ర ప్రకారము నూతనముగా కనిపెట్టబడినది.
బర్లినులోనున్న డాక్టరు వాన్ గ్రాన్ అందు పై యఫ్ గారిచే కామశాస్త్రమునందు
కనిపెట్టబడిన నూతనకల్పనలు.

సర్ వాన్ యాన్:—అంటువ్యాధులు రానీయక ఆటంకపరచును.
లిబిడిన్:—నపుంసకత్వమును శాశ్వతముగా పోగొట్టుటలో ప్రసిద్ధి కెక్కినది యిదియొక్కటియే.
ఆన్ లెక్యు:—స్వభావ విరుద్ధములేక గర్భమును ఆపును.
ఓవలైన్:—స్త్రీలకు గలుగు సకల వ్యాధులను కుదుర్చు ఔషధము.
అన్ని పట్టములలోను ఏజంట్లు కావలెను. పూర్తి వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

Genz Wheeler & Co., (F. DEPT)
3, Commercial Buildings, Clive Street, CALCUTTA.
"Madras Representatives, **R. A. AGENCY** (రా. ఆ. ఏజెన్సీ)
8, Broadway (Upstairs) Madras.

కా మి ని యా నూ నె

వెంట్రు కలే అందము. రాలిపోకుండ జాగ్రత్తపడుదు.
వెంట్రుకలువి దువ్వనపుడు ఊడకమున్నే త్వరపడకపోయిన ఊడ మొదలుపెట్టి పూర్తిగా
పాడగును అట్లుకాకుండ

నేడే కామియానూనెను వాడి సత్వరముగా శిరోజు
ముల గాపాడుకొనుడు. వెంట్రుకల కేజాడ్యమున్నను మాన్చి ఈ
వివ్యాపధము వానిని మొత్తముగా పట్టువలె నెదుగునట్లుచేయును.
కబచరితువల్లమీకే తెలియగలదు. మీ శిరోజముల నతిశుభ్రపరచును.
బుడ్డిపెల 1 రూ. 2-0-0. 3 బుడ్లభరిదు రూ 2-10-0.

126

వీటిచార్జీలు ప్రత్యేకము.

ఆటోదిల్ బహారు

రిజిష్టరు చేయబడినది)
మీకు ఏసువాసన ద్రవ్యము లేక
అత్తరు కావలసియున్న
ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు

అవున్న బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0 } మీ చేతిరుమాలునందు చుక్కలు వేసికొన్న పరిమళ
1 డ్రాం బుడ్డి 0-12-0 }
1 డ్రై బుడ్డి 0-8-0 }
మన్నిదిశలను వ్యాపించును.
పై కామియానూనె, ఆటోదిల్ బహారు మందునరకులము ప్రతిచోటను విక్రయించ
బడును. లేకున్న సోలువజెంట్లగు,

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

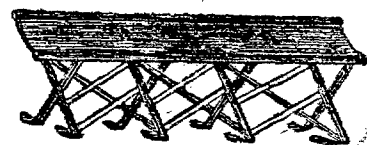
155 హమ్మనకిడు, బొంబాయి అని వ్రాసిన బిరుదుగలరు

బట్టలవర్తకులకు విజిప్తి

మానద ఇండియా, పై నా, జపాను మొదలగు స్థలము
లలో ఉత్పత్తియైనపట్టుతో తయారైన పట్టు ఉత్పత్తియగుట,
పంచలు సరిగచేర్చిన సాధారణములు, కోటింగులు, మల్టీంగులు
ఇతరకములు కావలసినవారు మాకు తెలిపిన ఫరలపట్టిని
పంపెదము.

బళ్ళ చిన్న కామరాజు & బ్రదర్స్,
పట్టుబట్టలవర్తకులు, పెద్దాపురం (గోదావరిజిల్లా).

స్వదేశికాంపు ఫర్నిచరు

(1) కాంపు ఈజి
నెర్ 1 వ రకం
రూ. 8.
2 వ రకం రూ. 7.

(2) మడత కాంపుకాటు 1 వ రకం రూ. 15, 2 వ రకం రూ. 18.
(3) ఎక్కు కాన్ వాసుచేర్ రూ. 4,
(4) కాంపుచేర్ 1 వ రకం రూ. 8-8-0, 2 వ రకం రూ. 8.
క్యాటలాగు, యితర వివరములకు వ్రాసిన పంపబడును.

పి. వీరాస్వామినాయుడు అండ్ సన్స్
నర్సరావుపేట, గుంటూరు జిల్లా

22 ct ROLLED GOLD WRIST WATCHES

This is a very newest style watch fitted with high
grade Swiss mechanism. Glass crystal lined, figures Arabic
or Roman. Its design and finish will
satisfy the most critical test. And an
appearance equal to sovereign gold,
very charming to look at and perfect
time-keeper Guaranteed for 3 years.

Rs. 12/8
18 Carat Rolled Gold wrist watch Rs. 7
guaranteed for 3 years.

World famed "B" Time piece Rs. 2/8
German Alarm Time piece Rs. 5/-
"Negro" Alarm Time piece Rs. 5/-
Double bell Alarm Time piece Rs. 6/-
All guaranteed for 3 years

14ct Emden fountain pen 14ct gold nib Rs. 2/8
Write to: **V. S. WATCH Coy.**

P. O. 103. MADRAS

ఆ నం ద చం ద్రి క పెల 1-0-0.

చమత్కార చంద్రికను చమత్కారమై హాస్యరస
భరితమై అనందకరమైన వినోద గ్రంథరత్నము. ఇందు శృం
గార చమత్కారములు నెరవారల యొక్క చమత్కారములు
సరకుల చతురసంభావములు, ముద్దికృష్ట చాతుర్య పద్య
ములు, లంబోదరుడు, కుంభకర్ణుడు, సకల గుణాభిరాముడు,
సోమరిపోతు, అమృతహాసీ, బాహుమరుము, వధివలు, తాతా
మనుము మొదలగు హాస్యపద్యములను, చిత్రసమస్యలు
ఆనేక వినోదపద్యములు విలసిల్లుచు అనందకంద్రికలు సజ్జలు
చున్నవి. చమత్కార చంద్రిక

చమత్కార పద్యములు, శృంగార పద్యములు, హాస్య
పద్యములు, సమస్యపద్యములు, క్షేత్రపద్యములు, కేశ్య
మాతల పద్యములు, విటుల పద్యములు మొదలగు ఆనేక వినోద
పద్యములుగల చమత్కార గ్రంథరత్నము పెల రూ. 0-12-0.

మంగిపూడి వేంకటేశ్వరగారు,
తణుకు, కృష్ణాజిల్లా.